

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۱۴۰۲/۰۲/۲۹

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	اجباری	۱	۲۰	۲۵ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	اجباری	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	اجباری	۴۱	۶۰	۲۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

- ۱- در یک دنباله بازگشتی $a_{n+2} = 2a_{n+1} + a_n$ ، $a_1 = a_4 = 4$ است. مقدار جمله ششم دنباله کدام است؟
- (۱) ۱۴۰ (۲) ۱۴۱ (۳) ۱۴۲ (۴) ۱۴۳
- ۲- در دنباله اعداد $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{5}{7}, \frac{8}{9}, \dots$ ، کدام جمله این دنباله برابر $\frac{41}{31}$ است؟
- (۱) ۱۲ (۲) ۱۳ (۳) ۱۴ (۴) ۱۵
- ۳- اعداد $a, a+5, 2a-3$ جملات هفتم، دهم و سیزدهم یک دنباله حسابی هستند. جمله چهاردهم این دنباله کدام است؟ ($2a-3$)، جمله هفتم دنباله است.)
- (۱) $\frac{31}{3}$ (۲) $\frac{34}{3}$ (۳) $\frac{37}{3}$ (۴) $\frac{38}{3}$
- ۴- در یک دنباله حسابی با جمله n ام a_n ، اگر $a_{13} = 30$ و $(a_{11})^2 - (a_{15})^2 = 120$ باشد، جمله بیستم کدام است؟
- (۱) $32/5$ (۲) $33/5$ (۳) $34/5$ (۴) $35/5$
- ۵- در یک دنباله هندسی، حاصل ضرب جملات سوم و هفدهم برابر ۲۵۶ است. اگر جمله هفتم این دنباله ۳۲ باشد، جمله سیزدهم کدام است؟
- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲
- ۶- نیمه عمر یک داروی شیمیایی ۲ ساعت است. اگر ۱۲۰ میلی‌گرم از این دارو مصرف شده باشد، بعد از چند ساعت میزان آن به کم‌تر از ۴ میلی‌گرم می‌رسد؟
- (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۲ (۴) ۱۴
- ۷- بین دو عدد ۱۸ و $-\frac{64}{27}$ ، چهار عدد طوری نوشته شده است که شش عدد حاصل تشکیل دنباله هندسی بدهند. مجموع این چهار واسطه کدام است؟
- (۱) $-\frac{51}{9}$ (۲) $-\frac{52}{9}$ (۳) $-\frac{61}{9}$ (۴) $-\frac{62}{9}$
- ۸- مجموع چند جمله اول از دنباله $10, 12, 14, \dots$ برابر صفر است؟
- (۱) ۱۵ (۲) ۱۶ (۳) ۱۷ (۴) ۱۸
- ۹- در دنباله هندسی $\dots, 0/5, x, 2$ که همه جملات مثبت هستند، مجموع ده جمله اول کدام است؟
- (۱) $\frac{1023}{128}$ (۲) $\frac{511}{128}$ (۳) $\frac{1023}{256}$ (۴) $\frac{511}{256}$
- ۱۰- اعداد $a, b, 4$ جملات متوالی از دنباله هندسی هستند و اعداد $1-a, b, a, 4$ دنباله حسابی تشکیل می‌دهند. حاصل $a-b$ کدام است؟
- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) -۳ (۴) -۴
- ۱۱- عبارت $\frac{a^4 b^{-4}}{a^2 \sqrt{b}}$ برابر کدام است؟
- (۱) $\frac{b^2}{a^3}$ (۲) $\frac{a^3}{b^2}$ (۳) $\frac{b^3}{a^4}$ (۴) $\frac{a^4}{b^3}$

محل انجام محاسبات

۱۲- اگر $0 < b < a$ باشد، کدام رابطه نادرست است؟ ($a, b \in \mathbb{Z}$)

(۱) $\sqrt{a^2} > \sqrt{b^2}$ (۲) $a^2 > b^2$ (۳) $\frac{2}{a} > \frac{2}{b}$ (۴) $-\frac{1}{a} > -\frac{1}{b}$

۱۳- ریشه هفتم عدد a با ریشه سوم عدد $2\sqrt{2}$ برابر است. a کدام است؟

(۱) $\sqrt{2}$ (۲) $4\sqrt{2}$ (۳) $8\sqrt{2}$ (۴) $16\sqrt{2}$

۱۴- حاصل عبارت $(\sqrt{3} + \sqrt{2})(2\sqrt{3} - 3\sqrt{2}) + \frac{1}{4}\sqrt{24}$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) -1 (۳) $-\sqrt{6}$ (۴) $\sqrt{6}$

۱۵- اگر $125\sqrt{5} = 10^x$ باشد، آنگاه ریشه دوم $1+x$ کدام است؟

(۱) $0/25$ (۲) $0/5$ (۳) $1/25$ (۴) $1/5$

۱۶- جرم نوعی باکتری در لحظه شروع آزمایش ۱۵ گرم است. اگر جرم باکتری در هر ساعت ۲ برابر شود، بعد از نیم ساعت جرم باکتری چقدر خواهد بود؟ ($\sqrt{2} \approx 1/4$)

(۱) ۲۱ (۲) $22/5$ (۳) ۲۴ (۴) $25/5$

۱۷- در کدام تابع زیر برای x های کوچک تر از صفر، با کاهش مقدار x ، مقدار y افزایش می یابد؟

(۱) $y = (\frac{\pi}{2})^x$ (۲) $y = (\sqrt{2} - 1)^x$ (۳) $y = (\sqrt{2})^x$ (۴) $y = (4 - \sqrt{5})^x$

۱۸- در تابع $f(x) = ab^x$ داریم، $f(0) = 4$ و $f(-1) = 2$ ، حاصل $f(-2)$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -1 (۳) -2 (۴) ۴

۱۹- اگر یک توده سرطانی در ابتدا 4×10^8 سلول داشته باشد و در هر بار شیمی درمانی ۸۰ درصد سلولها از بین برود، پس از چهار بار شیمی

درمانی، چه تعداد سلول در بدن فرد بیمار باقی می ماند؟

(۱) 32×10^3 (۲) 320×10^3 (۳) 64×10^3 (۴) 640×10^3

۲۰- جمعیت یک کشور به طور نمایی و با ضریب ثابت سالانه ۲ درصد رشد می کند. پس از چند سال جمعیت این کشور دو برابر

می شود؟ ($(1/02)^{14} = 16$)

(۱) ۲۵ (۲) ۳۵ (۳) ۴۵ (۴) ۵۵

DriQ.com

علوم و فنون ادبی

۲۱- از نظر رده‌بندی «نوع مخاطب» کدام اثر، متفاوت است؟

- (۱) آگه بابا بمیره (۲) دری به خانه خورشید (۳) از این ستاره، تا آن ستاره (۴) مهاجر کوچک

۲۲- کدام عبارت درباره نثر «دوره معاصر» نادرست است؟

- (۱) زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند.
(۲) نخستین رمان تاریخی این دوره را محمدباقر میرزا خسروی با نام «شمس و طغرا» نوشت.
(۳) نثر داستانی معاصر نیز با مجموعه داستان کوتاه «یکی بود، یکی نبود» از سید محمدعلی جمال‌زاده در سال ۱۳۰۱ آغاز شد.
(۴) اولین رمان اجتماعی را نیز در سال ۱۳۰۰ با نام «تهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد.

۲۳- کدام اثر، متعلق به یکی از شخصیت‌های جریان ادبی زیر است؟

«شاخه جوان ادبیات بعد از انقلاب که کار ادبی خود را در انقلاب آغاز کردند و چون به اصول آن پایبند بودند، منادی اندیشه‌های انقلاب شدند و الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را از حال و هوای انقلاب و موضوعات و مفاهیم رایج در آن دریافت کردند.»

- (۱) صدای سبز (۲) منظومه ظهر روز دهم

- (۳) روزگار سپری شده مردم سالخورده (۴) از آسمان سبز

۲۴- هر دو اثر درج‌شده در چند کمانک، متعلق به یک شخصیت ادبی است؟

«(راه‌آب‌نامه، تلخ و شیرین) / (مدار صفر درجه، زمین سوخته) / (از این اوستا، زمستان) / (چشم‌هایش، ملاقات در شب آفتابی) / (جای پای خون، کشتی پهلوگرفته) / (بزه گمشده راعی، دهکده پر ملال) / (آتش خاموش، شهری چون بهشت) / (آگه بابا بمیره، مهاجر کوچک) / (دل‌ویزتر از سبز، خواب ارغوانی)»

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۲۵- در همه گزینه‌ها به «ویژگی‌های فکری شعر دوره انقلاب» اشاره شده است، به جز

- (۱) تلفیق بُعد زمینی حماسه و بُعد آسمانی عرفان را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید.
(۲) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر این دوره است.
(۳) شاعران به مفاهیم و مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی توجه نمودند.
(۴) توجه به واقعیات و دور شدن از مفاهیم انتزاعی از مهم‌ترین موضوعات شعر این دوره است.

۲۶- کدام «اختیار وزنی» هرگز در وزن بیت زیر رخ نمی‌دهد؟

«سایه زده دست طلب، سخت در آن نور عجب تا چو بکاهد بکشد نور خدایش به خدا»

- (۱) قلب (۲) ابدال

- (۳) بلند بودن هجای پایان مصراع (۴) به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن

۲۷- کدام گزینه بر وزن «هزج مسدس محذوف» سروده شده است؟

- (۱) بریده شد از این جوی جهان، آب به‌ارازگرد و وارسان آب
(۲) فروپوش، فروپوش، نه بخروش، نه بفروش
(۳) چه در کف خود نهفته داری گفتا که دلی نهاده بر کف
(۴) چو خورشید است یار من نمی‌گردد به‌جز تنها سپه‌سالار مه باشد کز استاره، چشم دارد

۲۸- کدام گزینه با بیت «سوداگر در شاهوارستی / خرمهره چرا کنی خریداری؟»، هم وزن نیست؟

- (۱) روی تو به رنگ ریز کان مانند
(۲) امروز وفا کن آن سوم را
(۳) ای شادی و غم ز صلح و جنگ تو
(۴) بر بنید زنج که من فغان هارا
- زلف تو به نقش بند جان مانند
امروز یکی هزار باشد
وی داد و ستد ز سیم و سنگ تو
سرجمله به خالق فغان بر دم

۲۹- در بیت های زیر، چند بار از «اختیارات وزنی» استفاده شده است؟

- «نشود در خم ابروی سیاهش پیوست
تا زدی در دل من خیمه به اقبال غمت»
- آن که پیوند من سوخته بگسیخته است
شادی از جان من غمزده بگریخته است»
- (۱) هفت
(۲) شش
(۳) پنج
(۴) چهار

۳۰- نام «وزن» چند بیت، در برابر آن درست نوشته شده است؟

- الف) هر که را نیست نمک گر چه نماید خدمت
ب) از نزدت ار فرمان بود، جان دادم آسان بود
ج) چو تو نفسی ز سر تا پای کی دانی کمال دل؟!
د) بگویم مثالی از این عشق سوزان
ه) ز آتش شهوت بر آوردم تو را
- خدمت او به حقیقت همه زرقست و ریا: رمل مثنی محذوف
دارم ز تو تا جان بود، در دل هوا در جان هوس: رجز مثنی محذوف
کمال دل کسی داند، که مردی راه بین باشد: هزج مسدس سالم
یکی آتشی در نهانم فروزان: متقارب مثنی محذوف
و اندر آتش بازگستردم تو را: رمل مسدس محذوف
- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۳۱- ترتیب آرایه های «ایهام تناسب - ایهام - اسلوب معادله - اغراق - حس آمیزی» کدام است؟

- الف) به آب از اشک شادی می رسانم خانه زین را
ب) به سنگ رفته فرو پای من ز دل سختی
ج) در بوم این سیاه دلان جغد می شویم
د) نشد از داغ، کم سودای لیلی از سر مجنون
ه) دیگری را کی خلاصی باشد از دستان تو
- اگر افتد به دست من، عنان شهسوار من
نمی برد سخن سرد ناصح از جایم
ور نه همای گوشه ویرانه خودیم
که انجم تیرگی را از دل شبها نمی شوید
کاوحدی را می کشی با این وفاداری که هست
- (۱) ج - الف - د - ب - ه
(۲) ه - ب - ج - د - الف
(۳) ج - ه - د - الف - ب
(۴) ه - د - ج - الف - ب

۳۲- در کدام بیت، آرایه های «اسلوب معادله و حس آمیزی» به کار رفته است؟

- (۱) خشکی از سر پنجه مرجان اگر بیرون برد
(۲) صائب از رنگین کلامان ترک دعوی خوش نماست
(۳) آن قدرها کز سخن باشد بلندی خوش نما
(۴) از خموشی قدرت گفتار گردد مایه دار
- لاف تردستی ز بحر بیکران زبینه است
غنچه را مهر خموشی بر دهان زبینه است
کوتهی در دعوی از تیغ زبان زبینه است
در مقام خود سکون از کاروان زبینه است

۳۳- در همه بیت‌ها آرایه «حسن تعلیل» به کار رفته است؛ به جز

- (۱) چو زان دو نرگس میگون بیان کنم رمزی
(۲) بامداد از راه ترکستان درآید آفتاب
(۳) ز شرم لفظ تو متواری است آب حیات
(۴) این‌که شد بیت را میان به دو نیم
- کسی که گوش کند مست گردد از سخنم
تا شنیده است این‌که آرندت ز ترکستان غلام
درون پرده ظلمت از آن نهان آید
اثر خنجر زبانش بود

۳۴- در همه گزینه‌ها به آرایه‌های بیت‌های زیر اشاره شده است؛ به جز

- «گرچه در روشنگری دارد ید بیضا ز صبح
پایه عزت، بلندی گیرد از افتادگی
- بر نمی‌آید به شب‌های جدایی، آفتاب
سرور آفاق شد از جبهه‌سای، آفتاب»

- (۱) اسلوب معادله (۲) ایهام (۳) حسن تعلیل (۴) حس آمیزی

۳۵- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله - حسن تعلیل - اغراق - ایهام - تناسب» کدام است؟

- (الف) بر میان نازکت اندیشه نتواند گذشت
(ب) عیش در خاطر، غریب است، ارچه ماند سال‌ها
(ج) تا نگردیده است پشتت خم به بالا کن سری
(د) گر آبروی نه در خاک کوش می‌طلبند
(ه) می‌کند روشن، نظر بستن دل فرزانه را
- راه باریک است، پایش ناگه از جا می‌رود
غم اگر یک روز در دل ماند صاحب‌خانه شد
با قد خم چون میسر نیست سر بالا کنی
چو زلف یار قد عاشقان چرا به خم است؟
چشم روزن می‌کند تاریک تر غمخانه را

- (۱) الف - د - ب - ج - ه (۲) ه - د - الف - ب - ج (۳) ب - الف - ه - ج - د (۴) ه - الف - ج - د - ب

۳۶- کدام گزینه با بیت «عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را»، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) پنجه مومین حریف پنجه خورشید نیست
(۲) درنگیرد صحبت عشق و خرد با یک‌دیگر
(۳) عقل باشد در طریق کعبه، محتاج دلیل
(۴) با قهرمان عشق چه سازد غرور عقل؟
- عقل، بی‌جا پنجه با عشق غیور انداخته است
چون دو شمشیرست عقل و عشق و دل چون یک غلاف
عشق را هر مدّ آهی شاهراه دیگرست
از کبک مست نیست حذر، شاهباز را

۳۷- مفهوم کدام گزینه با بیت «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق برشدم» متناسب است؟

- (۱) جگرگداز بود زردرویی ممت
(۲) زمین پاک اکسیری است بهر دانه قابل
(۳) می‌کند خورشید تابان، ذره را اکسیر عشق
(۴) طلا ز صحبت اکسیر بی‌نیاز بود
- خدا کند که مس ما به کیمیا نرسد
نهال دوستی را سینه بی‌کینه می‌باید
گریه شمع از فروغ منظر پروانه است
سعادت ازلی، سایه هما چه کند؟

۳۸- مفهوم بیت زیر، در کدام گزینه دقیق‌تر مورد اشاره قرار گرفته است؟

- «نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق
(۱) ز گریه مردم چشم نشسته در خون است
(۲) بلا و عافیت آیند اگر به معرض عرض
(۳) عشق اگر ذره‌ای ست سهل نباید گرفت
(۴) شاید که صورت گنهانست را
- آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است»
ببین که در طلبت حال مردمان چون است
حریف عشق، بلاشک بلا قبول کند
آتش اگر شعله‌ای ست، خرد نباید شمرد
اکنون به دست توبه بیارایی

۳۹- کدام گزینه با بیت «همه در خورد رای و قیمت خویش / از تو خواهند و من تو را خواهم»، تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) شعر حافظ در زمان آدم اندر باغ خلد
(۲) حدیث روضه نگویم، گل بهشت نبویم
(۳) باغ فردوس میاری که ما زندان را
(۴) نخواهم من بهشت و کوثر و حور

۴۰- مفهوم کدام رباعی متفاوت است؟

- (۱) گر در کوهی مُقیم و گر در دشتی
بر خاک تو بگذرند ناآمدگان
(۲) چون رفتن بی قیاس داری در پی
ای خوشه سرسبز! بسی سر مفرز
(۳) هم درد توام مایه درمان بوده است
تعظیم تو در دلم فراوان بوده است
(۴) اجزای زمین، تن خردمندان است
بندیش که خاکی که بر او می‌گذری
- بر خاک گذشتگان مجاور گشتی
چندان که تو بر گذشتگان بگذشتی
چندان که روی هراس داری در پی
چون می‌دانی که داس داری در پی
هم شوق توام زندگی جان بوده است
اما سگ نفسم نه به فرمان بوده است
ذرات هوا، جمله لب و دندان است
گیسوی بتان و روی دلبندهان است

سایت کنکور

DriQ.com

۴۱- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) انسان در برخورد با هر پدیده‌ای، دیر یا زود به معنا و ارزش آن می‌اندیشد، نمی‌تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت و ثروت و دانش قانع باشد و به آن بسنده کند.

(ب) عقلانیت جهان اسلام نه تنها در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد بلکه همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.

(ج) عده‌ای همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پندارند و همه نابرابری‌های اجتماعی را نیز مضر و مخرب می‌دانند که متفکران اجتماعی هر دوی این نگاه‌ها را درست می‌دانند.

(د) قرآن کریم رفتار و فرهنگ گذشتگان را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد و کسانی را که شناخت علمی را به شناخت حسی و تجربی محدود می‌کنند، مورد نکوهش قرار می‌دهد.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۴۲- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

نافع‌ترین علوم		سیاست هویت	(د)
(ب)	(ج)	(الف)	با طرح مسئله اعتباریات، تعریف دقیق‌تری از موضوع علوم اجتماعی ارائه کرده است.

(۱) بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته شد - علم به مبدأ و معاد و علوم مهندسی و پزشکی - قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست - علامه طباطبایی

(۲) برخی از پیدایش آن به باز شدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند - علم توحید و علم به نفس - نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند؛ بنابراین عادلانه‌اند - علامه طباطبایی

(۳) بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند - علوم ایزاری و علم به مبدأ و معاد - از گذشته تا به حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است و پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است - میرزای نائینی

(۴) پیامد آن افزایش تنازع و درگیری است - خویش‌شناسی و شناخت خداوند - جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید - فارابی

۴۳- عبارت زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«در گذشته هرگز قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.»

(۱) در اندیشه و عمل جهان مدرن، خود قدرت به عنوان وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی دارای اهمیت شده است.

(۲) در قرون اخیر، سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت دآوری می‌شود نه با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط، در این نگاه قدرت مسئله و جوهر سیاست نبوده است.

(۳) رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها که مجموعاً نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است که حاکمان در عمل به چنین معنایی از قدرت پایبند بوده‌اند.

(۴) سیاستمداران و قدرتمندان حداقل در ظاهر، ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند.

۴۴- به ترتیب موارد زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- مفهومی مسئله‌برانگیز و به شکل اجتناب‌ناپذیری، ارزشی است.

- شناخت قانون جاذبه زمین در فیزیک

- در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.

- افتراق رویکرد فارابی با رویکرد ابن‌خلدون

(۱) قدرت - عقل نظری - عقل انتقادی - رویکرد انتقادی فارابی

(۳) قدرت - عقل نظری - عقل عملی - رویکرد تبیینی فارابی

۴۵- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با «علوم اجتماعی جهان اسلام» و «مدینه ضالّه» درست و نادرست است؟

(۱) درباره ارزش‌ها و هنجارها و آرمان‌های مختلف دآوری می‌کند ولی به تبیین و توصیف مسائل اجتماعی را نمی‌پردازد - نظرات غیرعلمی که در

مدینه فاضله اثبات شده بود، تحریف می‌گردند و آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور عقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های غیرعقلانی معرفی می‌شوند.

(۲) علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز دآوری خواهد کرد و

راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند - مردم علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند ولی از آن‌ها بهره

نمی‌گیرند یعنی با آن‌که مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند یا امکان شناخت آن را دارند، براساس آن عمل نمی‌کنند.

(۳) علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان

اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند - نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم تحریف

می‌گردند و آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

(۴) متناسب با معنای علم در جامعه جهانی است و برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و معنا راه‌حل ارائه می‌دهند - علم ابزاری

می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

۴۶- در ارتباط با دیدگاه فارابی، کدام گزینه موارد زیر را نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- اساس و ملاک تقسیم‌بندی جوامع

- نوع مطالعه واقعیت‌های اجتماعی

- علوم اجتماعی

- مدینه فاضله

(۱) علم، اندیشه، فرهنگ، رفتار - علت‌یابی - علم مدنی - جامعه آرمانی

(۲) توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته - تبیین - زیرمجموعه علوم انسانی - بر محور علم است.

(۳) علم، اندیشه، فرهنگ، رفتار - دآوری علمی - مقابل علوم انسانی - علوم عقلانی و وحیانی را دربر می‌گیرد.

(۴) استدلال عقلانی و توجه به آموزه‌های قرآن - علت‌یابی - علم عمران - جامعه آرمانی

۴۷- کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- به ترتیب رویکردهای انتقادی، تبیینی، تفسیری ظرفیت مطالعه کدام قلمروها را دارند؟

- در رویکرد نسبی‌گرایی، سرگذشت دانش چگونه است؟

- کدام عامل در ایران، نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است؟

(۱) قلمرو آرمانی و واقعی، قلمرو واقعی، قلمرو آرمانی - تاریخ سرکوب است - علوم اجتماعی

(۲) قلمرو آرمانی و واقعی، قلمرو واقعی، قلمرو آرمانی - همانند سرگذشت قدرت و ثروت است - علم فقه

(۳) قلمرو آرمانی و واقعی، قلمرو آرمانی، قلمرو آرمانی - تاریخ سرکوب است - علوم اجتماعی

(۴) قلمرو آرمانی و حقیقی، قلمرو واقعی، قلمرو واقعی - همانند سرگذشت قدرت و ثروت است - علم فقه

۴۸- به ترتیب علت، پیامد، علت عبارت‌های زیر کدام است؟

- علوم اجتماعی جهان اسلام، تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌داند.

- به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی و نژادی و زبانی و فقهی توسط فقه اسلامی

- از بین رفتن فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها

(۱) از عقلانیت ابزاری و تفسیری عبور می‌کند - شکل‌گیری امت اسلامی - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

(۲) تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد - الگوی تعارف - مطلوب دانستن اشتراکات و وحدت هویت‌ها

(۳) دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کند - شکل‌گیری امت اسلامی - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

(۴) به تفاوت پدیده‌های اعتباری و تکوینی پی می‌برد - الگوی تعارف - تأکید بر اشتراک و وحدت هویت‌ها

۴۹- به ترتیب هر عبارت نتیجه چیست؟

- مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان

- پیوند دانش و ارزش

- شکل‌گیری متافیزیک

(۱) انسان‌ها در برابر وضعیت موجود منفعل می‌شوند - به حاشیه رفتن تفسیر و بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی - عقل عملی

(۲) دست شستن از داوری علمی ارزش‌های اجتماعی - به حاشیه رفتن تبیین و بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی - عقل نظری

(۳) عبور کردن از داوری علمی ارزش‌های اجتماعی - غلبه رویکرد تفسیری - عقل عملی

(۴) عدم وجود راهکار برای بهتر ساختن وضعیت موجود - به حاشیه رفتن تفسیر و بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی - عقل نظری

۵۰- به ترتیب هر عبارت علت کدام گزینه است؟

- رویکرد تبیینی ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند.

- جهانی شدن و توسعه ارتباطات

- مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران

(۱) بازماندن از شناخت واقعی قدرت و سیاست - رهایی از هویت تحمیلی - شکل‌گیری دو انقلاب اجتماعی

(۲) قدرت پدیده‌ای فاقد معناست - تحمیل هویت جهانی شدن - شکل‌گیری جامعه آرمانی

(۳) معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت - در هم آمیختن فرهنگ‌ها - شکل‌گیری دو انقلاب اجتماعی

(۴) قدرت پدیده‌ای فاقد معناست - ثبات شدید هویت‌ها - شکل‌گیری دو انقلاب اجتماعی

۵۱- هر عبارت به ترتیب دیدگاه کدام متفکر را نشان می‌دهد؟

- مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت موجود در جهان غرب است و دستاورد مهم جهان اسلام را عرفان و معنویت می‌داند.

- از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

- با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن در ایران واقع شد، مقاله‌ای با این عنوان نوشته است: «چرا ایران کشوری انقلابی است؟»

- به این نتیجه رسید که تعارفات ایرانیان از احترام، تواضع و صمیمیت آن‌ها ناشی می‌شوند، یعنی ما ایرانیان وقتی بخواهیم به دیگران

احترام بگذاریم، به آن‌ها تعارف می‌کنیم.

(۱) میرزای نائینی - علامه طباطبایی - نیکی کدی - نیکی کدی

(۲) طه عبدالرحمن - محمد عبدالجباری - نیکی کدی - سوفیا کوتلاکی

(۳) محمد عبدالجباری - میرزای نائینی - سوفیا کوتلاکی - نیکی کدی

(۴) طه عبدالرحمن - میرزای نائینی - نیکی کدی - سوفیا کوتلاکی

۵۲- هر عبارت به ترتیب؛ کدام حوزه رویکردهای نابرابری اجتماعی، رویکرد جامعه‌شناسی، مدل سیاست‌گذاری، منبع قدرت را نشان می‌دهد؟

- عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار می‌شود.

- تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود.

- تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.

- با ابزار اعمال قدرت اقناعی و ارزش اجتماعی دانش مرتبط است.

(۲) رقابت - تفهیمی - تبیینی - تکثرگرا - سازمان

(۱) برابری - انتقادی - تکثرگرا - سازمان

(۴) رقابت و برابری - تفسیری - همانندسازی - شخصیت

(۳) برابری - انتقادی - همانندسازی - مالکیت

۵۳- کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) امور سیاسی، همواره مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند؛ یعنی امور سیاسی، پدیده‌های خنثی نیستند.

(ب) در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

(ج) رویکرد انتقادی معتقد است که خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند و چراغی نیست که

تاریکی‌ها را روشن کند.

(د) طرفداران حوزه رقابت معتقدند که قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۵۴- کدام گزینه به ترتیب پیامد، علت، پیامد عبارت‌های زیر است؟

- مطالعه هر فرهنگ از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند.

- پیوند دانش و ارزش

- جهانی شدن و توسعه ارتباطات

(۱) تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشدنی می‌سازد - شکل‌گیری دانش انتقادی،

غلبه رویکرد تبیینی و باز شدن راه بازگشت رویکرد تبیینی - شکل‌گیری جنبش‌های سبک زندگی، زنان، آفریقایی، آمریکایی‌ها و آسیایی‌تبارها

(۲) امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود - غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی و گشودن راه بازگشت دعاوی

انتقادی و تجویزی - در هم آمیختن فرهنگ‌ها و تغییر شدید هویت‌ها

(۳) ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند - غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن رویکرد تجویزی و

تبیینی و باز شدن راه بازگشت دعاوی انتقادی - عدم ثبات و خلوص کامل فرهنگ‌ها و هویت‌ها

(۴) امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود - انتقاد از وضعیت موجود و عبور از وضعیت موجود و رسیدن به وضع مطلوب - ظهور

گروه‌ها و جوامعی که به دفاع از خود برخاسته‌اند و در برابر هویت تحمیلی مقاومت کردند.

۵۵- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- جامعه‌شناسان پسامدرن

- عدالت

- تأکید بر کارکردهای قشربندی

- پیدایش سیاست هویت

رقیب رویکرد انتقادی	حوزه رقابت	باز شدن جعبه پاندورا	(د)
(ب)	(ج)	(الف)	تنها با آگاهی، اراده و عمل مردم در زندگی اجتماعی اجرا و محقق می‌شود.

(۴) ج - د - الف - ب

(۳) الف - د - ب - ج

(۲) ب - ج - د - الف

(۱) ب - د - ج - الف

۵۶- به ترتیب کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- به ترتیب «نظام جمهوری اسلامی» و «نظام سیاسی لیبرال دموکراسی» با کدام جهان اجتماعی سازگاری دارد؟

- دیدگاه جریان دیگری که از درون رویکرد تفسیری شکل می‌گیرد، نسبت به دانش چگونه است؟

- پیامد حذف مالکیت خصوصی از دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی چیست؟

- علت افزایش تنازع و درگیری در همه عرصه‌های اجتماعی در دوران پسامدرن چیست؟

(۱) فرهنگ اسلام، فرهنگ غرب - آنچه تا امروز به نام علم و دانش جهان‌شمول مطرح بود، صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده دیگری بود - انگیزه

رقابت از بین می‌رود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد - شکل‌گیری سیاست هویت

(۲) فرهنگ جهان‌شمول، فرهنگ سکولار - دانش چراغی است که تاریکی‌ها را روشن می‌کند و موانع را از پیش پای انسان برمی‌دارد - دیگر طبقه

پایین نخواهیم داشت، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت - هویت، کانون نزاع و کشمکش می‌شود.

(۳) فرهنگ اسلام، فرهنگ سکولار - انسان تاکنون متوجه سرکوبی که به وسیله دانش اعمال می‌شود، نشده است - همگان برابر خواهند بود و افراد

توانمند و کوشا به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار می‌شوند - شکل‌گیری سیاست هویت

(۴) جهان اسلام، جهان غرب - سرگذشت دانش همانند سرگذشت قدرت و ثروت، تاریخ سرکوب انسان بوده است - دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت،

همگان شرایطی یکسان خواهند داشت - شکل‌گیری سیاست هویت

۵۷- هر عبارت به کدام جامعه و نظام اشاره می‌کند؟ (به ترتیب)

- مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

- فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

- جامعه‌شناسی انتقادی این نظام را تقبیح می‌کند.

- در این نظام، دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند.

- درون بسیاری از آن‌ها تقسیم‌بندی‌های قومی و زبانی وجود دارد.

(۱) جوامع سوسیالیستی - نظام سیاسی لیبرال دموکراسی - نظام آپارتاید - نظام فئودالی - جوامع صنعتی

(۲) جوامع صنعتی - نظام سیاسی لیبرال دموکراسی - نظام فئودالی - نظام آپارتاید - جوامع صنعتی

(۳) جوامع سوسیالیستی - نظام سیاسی سکولار - نظام آپارتاید - نظام کمونیستی - نظام فئودالی

(۴) جوامع کمونیستی - نظام سیاسی سکولار - نظام فئودالی - نظام آپارتاید - جوامع سوسیالیستی

۵۸- کدام گزینه جدول زیر را در ارتباط با ظرفیت رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی کامل می‌کند؟

رویکردهای جامعه‌شناختی		ارزش‌های سیاسی	ارزش‌ها
انتقادی	تفسیری	معانی و تدابیر سیاسی، قوانین	قلمرو آرمانی
(ب)	(الف)		
	(ج)		

(۱) ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، مطالعه می‌کند - با فرو کاستن ارزش‌ها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی

آن‌ها باز می‌ماند - با منحصر کردن علم به علم تجربی که صرفاً موضوعات مادی را مطالعه می‌کند، سیاست و معانی سیاسی را که خارج از ذهن مردم

و مستقل از ادراک آن‌ها و جوهی محسوس و واقعی دارد، مطالعه می‌کند.

(۲) معانی و تدابیر سیاسی را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند - سیاست و قدرت،

خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آن‌ها، جوهی محسوس و واقعی دارد که به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه و بررسی آن را نیز ندارد.

(۳) رویکرد تفسیری به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه معانی و تدابیر را دارد - تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و

فرهنگ‌هاست - به علت تمرکز بر پدیده‌های صرفاً مادی و محسوس، ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند.

(۴) ملاک و معیاری برای تشخیص درست و غلط یا خوب از بد ارائه نمی‌دهد - با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی را

مطالعه می‌کند، ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند - با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت

و فرو کاستن آن‌ها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

۵۹- به ترتیب موارد زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- افتراق رویکرد عدالت اجتماعی با رویکرد طرفداران قشربندی و مخالفان قشربندی

- اشتراک ابزار اعمال قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی

- افتراق جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسی تفسیری

- اشتراک جنبش زیست‌محیطی و جنبش اقلیت‌های قومی و مذهبی

(۱) به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد - در هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد - پیشگیری از سلطه ساختارهای سرکوبگر - هویت از منظر آن‌ها تعریف شده و توسعه ارتباطات، زمینه شکل‌گیری فرهنگ‌های خالص و ثابت را فراهم کرده است.

(۲) نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد - گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را به زیر سلطه درمی‌آورند - دفاع از هویت خود و ساخت هویتی خاص برای خود در برابر هویت تحمیلی جهانی شدن

(۳) عدم سازگاری با فطرت انسانی - هر دو با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود - تأکید بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - خواهان رهایی از هویتی که جهانی شدن بر آن‌ها مسلط می‌کند، هستند.

(۴) اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد - تبعیت و پیروی نشانه کار درست است - چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب ساختارهای سرکوبگر - تغییر شدید هویت‌ها و دفاع از هویت خود و بازگشت به هویت واقعی خود

۶۰- به ترتیب هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

- دیگری اگر چه شر دانسته می‌شود، امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد.

- برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی به نام سیبویه است و مهم‌ترین حکمای جهان اسلام فارابی و ابن‌سینا هستند.

- هیچ‌گونه حقیقت و فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

- بین ابزار اعمال قدرت اقناعی با ارزش اجتماعی دانش همبستگی وجود دارد.

(۱) دیگچه همانندسازی - مقابل الگوی تکثرگرا - نسبی‌گرایان - ثروت

(۲) مدل همانندسازی - الگوی تعارف - رویکرد انتقادی - سازمان

(۳) سیاست همانندسازی - وحدت و کثرت هویت‌ها - نسبی‌گرایان - مالکیت

(۴) الگوی تنازع هویت‌ها - مقابل الگوی تکثرگرا - رویکرد انتقادی - سازمان

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۱۴۰۲/۰۲/۲۹

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه‌درا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	اجباری	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ ۳	۲۰	اجباری	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا ۳	۲۰	اجباری	۱۰۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
۴	فلسفه ۲	۲۰	اجباری	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٦٨ - ٦١):

۶۱- «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَزَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ»:

(۱) «هان ای انسان، چه چیزی تو را نسبت به پروردگار بخشندهات فریفته است؟!»

(۲) «ای آدمی، چه چیز تو را نسبت به پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته است؟!»

(۳) «ای انسان، چیزی تو را نسبت به پروردگار بزرگوارت نفریفت؟!»

(۴) «هان ای آدمی، چه چیز تو را نسبت به خدای بزرگوارت مغرور می‌کند؟!»

۶۲- «أَيُّهَا الْفَلَّاحُ الْعَجُوزُ، لِمَ تَقُومُ بَعْرَسَ فَسَائِلِ الْجُوزِ وَ أَنْتَ تَعْلَمُ عِلْمًا بِأَنَّكَ قَدْ لَا تَرَى إِثْمَارَهَا»: ای کشاورز پیر؛

(۱) چرا به کاشت نهال‌های گردو مبادرت می‌کنی حال آن‌که حقیقتاً می‌دانی که شاید میوه دادن آن‌ها را نبینی!

(۲) برای چه نهال‌های گردو را می‌کاری حال آن‌که می‌دانی تو بی شک نمی‌توانی میوه دادن آن‌ها را مشاهده کنی!

(۳) برای که به کاشتن نهال‌های گردو می‌پردازی حال آن‌که خوب می‌دانی که تو قطعاً میوه‌های آن را نخواهی دید!

(۴) چرا به کاشتن نهال‌های گردو اقدام می‌کنی درحالی که علم داری به این‌که شاید نتوانی میوه‌های آن را ببینی!

۶۳- «لَا تُكْتَبُوا مِنْ اسْتِخْدَامِ الْأَسْمَدَةِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ وَ إِن لَّابَدًا مِنْهَا لِتَقْوِيَةِ التَّرَابِ وَ زِيَادَةِ الْإِنْتِاجِ»:

(۱) به مقدار زیاد از کود شیمیایی استفاده نکنید، حتی اگر برای تقویت خاک و افزایش تولید به آن نیاز باشد!

(۲) در استعمال کودهای شیمیایی زیاده‌روی نکنید، اگرچه برای تقویت خاک و افزایش تولید گریزی از آن نیست!

(۳) در به کارگیری کودهای شیمیایی زیاده‌روی نکنید، هرچند که برای خاک قوی و تولید زیاد چاره‌ای از آن‌ها نیست!

(۴) در به کارگیری کود شیمیایی نباید زیاده‌روی کرد، هرچند برای تقویت خاک و افزایش محصولات گریزی از آن نیست!

۶۴- «رَبُّنَا الَّذِي يُعِينُ مِنْ اسْتِعَانِهِ وَ هُوَ مُجِيبُ دَعَوَاتِ الْمُضْطَرِّينَ!»:

(۱) پروردگار ما به هر آنکه نیازمند یاری باشد، یاری می‌رساند و او برآورنده‌ی دعا‌های درماندگان است!

(۲) پروردگارمان کسی است که به آنکه از او طلب یاری کند، یاری می‌رساند و او اجابت‌کننده‌ی دعا‌های بیچارگان است!

(۳) پروردگار ما کسی را که از او یاری خواسته است، یاری می‌کند و اوست که دعا‌های درماندگان را مورد اجابت قرار می‌دهد!

(۴) پروردگارمان کسی است که به آنان که از او یاری می‌خواهند، یاری می‌رساند و هموست که دعا‌ی درماندگان را برآورده می‌سازد!

۶۵- «هَذَا سَمَكَةٌ فِي إِفْرِيقِيَا تَخْتَفِي فِي غَلَفٍ تَحْتِ الطِّينِ وَ تَعِيشُ هُنَاكَ سَنَةً كَامِلَةً مِنْ دُونَ مَاءٍ وَ طَعَامٍ وَ هَوَاءٍ!»:

(۱) یک ماهی در آفریقا وجود دارد که در «پوشش» دقیق‌تر در گل مخفی می‌شود و بدون نیاز به آب و خوراک و هوا یک سال کامل آن‌جا زندگی می‌کند!

(۲) نوعی ماهی در آفریقا هست که خود را در خاک مخفی می‌کند و می‌تواند در آن‌جا بدون هیچ آب و غذا و هوایی یک سال کامل زندگی کند!

(۳) در آفریقا ماهی‌ای وجود دارد که در پوسته‌ای زیر گل پنهان می‌شود و بدون آبی و غذایی و هوایی یک سال کامل آن‌جا زندگی می‌کند!

(۴) آن‌جا در آفریقا نوعی ماهی است که خود را در پوششی زیر گل پنهان می‌کند و آن‌جا یک سال کامل بدون آب و غذا و هوا زندگی می‌کند!

۶۶- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) ینصح الأطباء للمرضى أكل الخضراوات كل يوم! پزشکان هر روز به بیمارانشان خوردن سبزیجات را توصیه می‌کنند!

(۲) كان المزارع يُراقب أشجار الحقل مراقبةً شديدة! کشاورز از درختان کشتزار، سخت مراقبت می‌کرد!

(۳) من لم يقرأ دروسه قراءةً دقيقة لا يتقدم في الدراسة! هرکس درس‌هایش را به دقت نخواند، در تحصیل پیشرفت نمی‌کند!

(۴) أخذ جيش العدو ينسحب من حدود البلاد! ارتش دشمن شروع به عقب‌نشینی از مرزهای کشور کرد!

- (۱) یا من بدنیاہ اشتغل، اعلم أنّ الموت يأتي بغتة!؛ ای کسی که مشغول دنیا شده است، بدان که مرگ به زودی می آید!
- (۲) یا طالب، ما لك آلا تهمت بدروسك هذه الأيام!؛ ای دانش آموز؛ تو این روزها به درس هایت اهتمام نمی ورزی!
- (۳) إكره لغيرك ما تكرهه لنفسك!؛ آن چه را برای خودت ناپسند می شماری، برای دیگری ناپسند شمار!
- (۴) لا تظلم كما لا تُحِبَّ أن تُظلم!؛ ستم مکن همان طور که دوست نداری کسی به تو ستم کند!

۶۸- «از جایت برای پدر و آموزگارت برخیز، حتی اگر فرمانده باشی!»؛ عین الصحیح:

- (۱) قُم عن مجلسك لأبيك و معلّمك و إن كنت أميراً!
- (۲) إنهض عن جلسك لوالدك و مدرّسك إن كنت أميراً!
- (۳) عليك القيام من مجلسك لوالديك و معلّمك و إن أصبحت أميراً!
- (۴) تقوّم من جلسك لأبيك و مدرّسك إن أصبحت أميراً!

■ ■ ■ إقرأ النصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ (۷۳ - ۶۹):

يقال إنّ اليأس هو شعور (إحساس) يُصاب به الإنسان بعد تكرّر المراحل الفاشلة من التجارب و قلّة الإنجازات في حياته فيفقد تفاؤله بل يفقد رجاءه! و قد يتعوّد البعض منّا على الحزن تعوداً يصبح جزءاً منهم و يصيرون جزءاً منه و في بعض الأحيان ترى عين المرء بعض الألوان فقط و تفقد القدرة على أن ترى غيرها! كأنّه قد نسي أنّ الأغنياء يصبحون فقراء و الفقراء ينقلبون أغنياء و ضعفاء الأُمس أقياء اليوم فلا حزن يستمرّ و لا فرح يدوم!

۶۹- صِفْ لنا «اليأس»؛ الَّذِي

- (۱) لا يسعى لآماله! (۲) لم يكن متفاناً! (۳) يحذرنا عن الحزن! (۴) لا يميّز الألوان المختلفة!

۷۰- عيّن ما لا يرتبط بمفهوم النصّ:

- (۱) من يئس من شيء استغنى عنه!
(۲) لا بدّ لكلّ ليل من آخر!
(۳) لا حياة مع اليأس!
(۴) لا مُصيبة كانقطاع الرجاء!

۷۱- لا يمكن أن نستنتج من النصّ

- (۱) الحزن جزء من الحياة و لكنّ لا نسمح له بأن يغيّر مصيرنا كاملاً!
(۲) كفى بالحزن أنّه لا ينفع نفعاً!
(۳) اليأس هو آخر محاولة قبل النجاح!
(۴) بعد الحرج يأتي الفرج فلا نعرض أنفسنا للغرق!

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۷۲ و ۷۳):

۷۲- «يُصابُ - الإنسان - الفاشلة - الإنجازات»:

- (۱) يُصابُ: فعل مضارع - للمفرد الغائب - متعدّد / حُذِفَ فاعله
(۲) الإنسان: مفرد مذكّر - معرفة (علم) - معرب / نائب فاعل و مرفوع بالضمة
(۳) الفاشلة: اسم - معرفة - اسم فاعل (من المجزّء الثلاثي) / صفة و مجرور بالتبعية
(۴) الإنجازات: جمع سالم - معرب / مضاف إليه و مجرور

۷۳- «يُفقد - يتعوّد - تعوداً - يُصبح»:

- (۱) يُفقد: فعل مضارع - للغائب - مجزّء ثلاثي / فاعله «رجاء»
(۲) يتعوّد: للغائب - لازم - معلوم / فاعله «البعض»
(۳) تعوداً: مذكّر - مصدر - معرب / مفعول مطلق للنوع و منصوب
(۴) يُصبح: مضارع - من باب «إفعال» / من الأفعال الناقصة و معناه: يصير

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٨٠ - ٧٤):

٧٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) وَ أَمَا هؤُلاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَ يُفَقِّهُونَ الجاهِل! (١)
 (٢) جَعَلَهُ حُرّاً وَ أَخْرَجَهُ مِنَ العُبُودِيَّة! (٢)
 (٣) عَيْشُ الحَيَواناتِ بَعْضُها عَلى بَعْضِ في الطَّبِيعَةِ! (٣)
 (٤) إِسْتَعْفَرْتُ اللّهَ اسْتِغْفاراً صادِقاً! (٤)

٧٥- ما هو الصحيح عن كلمة «الطَّمْر»؟!

- (١) فاكهة مقويّة تختصّ بالمناطق الحارّة! (١)
 (٢) قطعة من الخبز و هو دائريّ الشكل! (٢)
 (٣) اللباس الذي يكون عتيقاً! (٣)
 (٤) ما يوجد في إدارة البريد و هو ضروريّ لإرسال الرسائل! (٤)

٧٦- « لا شيء أحقّ بالسجن من اللسان!»: عین ما لا يُناسب مفهوم العبارة:

- (١) مرد خاموش در امان خداست / آدمی از زبان خود به بلاست (١)
 (٢) بس که بر گفته پشیمان بوده‌ام / بس که بر ناگفته شادان بوده‌ام (٢)
 (٣) در فتنه بستن، زبان بستن است / که گیتی به نیک و بد آستن است (٣)
 (٤) در مقام گفت، مُهر خامشی بر لب زدن / تیغ را زیر سپر در جنگ پنهان کردن است (٤)

٧٧- عین المستثنى منه ليس جمعاً مكسراً:

- (١) إشتريت أنواع الفاكهة إلا أناناس! (١)
 (٢) ليست عندي نقود إلا خمسين ألف تومان! (٢)
 (٣) لم يرسب الطلاب في الامتحانات إلا واحداً منها! (٣)
 (٤) إستقبلنا الزوّار في المطار إلا اثنين منهم! (٤)

٧٨- عین المستثنى يختلف:

- (١) لم يكن لديّ شيء إلا كتبي القيّمة! (١)
 (٢) لا يعيش في الراحة إلا من ترك الحرص! (٢)
 (٣) لا يحاول لبناء مجتمع سعيد إلا الشباب! (٣)
 (٤) لم ندرش في أبحاثنا إلا جمال اللغة العربيّة! (٤)

٧٩- «تجتهد الأم لتربية أولادها اجتهاداً بالغاً!»: المصدر جاء في العبارة لـ.....:

- (١) كَيْفِيَّة وقوع الفعل! (١)
 (٢) التأكيد على وقوع الفعل! (٢)
 (٣) بيان حالة الفاعل عند وقوع الفعل! (٣)
 (٤) التأكيد على الجملة بأجمعها! (٤)

٨٠- عین ما فيه المنادى:

- (١) أنت الذي عظمتك في البحار و السماوات! (١)
 (٢) قومي يتوبون إلى الربّ توبة صادقة! (٢)
 (٣) الأولاد المؤدّبون حافظوا على نظافة الطبيعة! (٣)
 (٤) ساتر كلّ معيوب احفظ عرضنا في يوم البعث! (٤)

۸۱- چه تعداد از عوامل زیر در سطح خارجی، سیاستمداران انگلیسی را به فکر تغییر سلطنت در ایران انداخت؟

«وقوع قیام‌های مستقل مردمی مانند قیام میرزا کوچک خان - بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ - تولید انبوه کالا پس از انقلاب صنعتی -

اهمیت یافتن نفت در مبادلات جهانی - وقوع انقلاب کمونیستی در روسیه»

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۵

۸۲- آبرون‌ساید که بود و در نخستین اقدام برای تغییر سلطنت در ایران چه کرد؟

(۱) فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران - برنامه کودتا را طرح‌ریزی کرد.

(۲) سفیر انگلستان در ایران - در قزوین با رضاخان ملاقات کرد.

(۳) فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران - به جست‌وجو در میان نیروهای قزاق پرداخت.

(۴) سفیر انگلستان در ایران - سید ضیاء‌الدین طباطبایی را با خود همراه کرد.

۸۳- رضاخان چند سال در سمت وزارت جنگ بود و طی آن سال‌ها چه کرد؟

(۱) دو - با دسیسه‌چینی و حمایت انگلستان موقعیت خود را تثبیت کرد.

(۲) سه - تلاش کرد احمد شاه را نسبت به سرنوشت مملکت بی‌اعتنا نشان دهد.

(۳) سه - تلاش کرد به جای نظام سلطنتی، نظام جمهوری را در کشور برقرار سازد.

(۴) دو - شورش خزل و برخی شورش‌های پراکنده دیگر را سرکوب کرد.

۸۴- در آستانه جنگ جهانی دوم، کشورهای ایتالیا و آلمان شوروی،

(۱) همانند - با رکود و تورم گسترده مواجه بودند.

(۲) برخلاف - به دنبال گسترش مرزهای خود بودند.

(۳) همانند - به صورت تک‌حزبی اداره می‌شدند.

(۴) برخلاف - در زمینه صنعتی تحول یافتند.

۸۵- کدام عبارت‌ها درباره وجه اشتراک هیتلر و موسولینی صحیح هستند؟

الف) لغو کردن قرارداد ورسای

ب) برخورداری از حمایت صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان

ج) انتصاب به مقام نخست‌وزیری از سوی پادشاه در ابتدای روند قدرت‌گیری

د) ایجاد یک سازمان امنیتی و پلیسی برای سرکوب مخالفان و معترضان

(۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۸۶- «جمهوری خلق چین» چه زمانی و با حمایت کدام کشور تأسیس شد؟

(۱) در فاصله دو جنگ جهانی - آمریکا

(۲) در فاصله دو جنگ جهانی - شوروی

(۳) بعد از جنگ جهانی دوم - آمریکا

(۴) بعد از جنگ جهانی دوم - شوروی

۸۷- در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، محمدرضا شاه

(۱) مطبوعات و احزاب مخالف را سرکوب کرد.

(۲) قدرت اداری و اجرایی کشور را بر عهده داشت.

(۳) امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.

(۴) فقط بر ارتش مسلط بود.

۸۸- در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۹ نقش مطبوعات داخلی در کدام موارد چشمگیر بود؟

- (الف) لغو موافقت‌نامه نفت شمال
(ب) اعتراض به قرارداد نفت جنوب
(ج) طرح ملی شدن صنعت نفت
(د) قیام ۳۰ تیر و استعفای قوام
- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) ج - د
(۴) الف - ج

۸۹- وجه اشتراک کودتای ۲۸ مرداد و کودتای سیاه چه بود؟

- (۱) انتصاب فرمانده کودتا به نخست‌وزیری
(۲) تغییر سلطنت
(۳) اجرای کودتا توسط سفارت انگلستان
(۴) هماهنگی با شاه

۹۰- امام خمینی (ره) پس از کدام حادثه، تقیه و سکوت در برابر ظلم حکومت پهلوی را حرام دانستند؟

- (۱) اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی
(۲) حمله مأموران حکومت به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز
(۳) تصویب قانون مصونیت قضایی و سیاسی اتباع آمریکایی مقیم ایران
(۴) تصویب اصول شش‌گانه شاه با عنوان انقلاب سفید

۹۱- غلامرضا ازهاری پس از چه کسی و به چه منظور نخست‌وزیر شد؟

- (۱) دکتر مصدق - اجرای کودتای ۲۸ مرداد
(۲) دکتر مصدق - مقابله با نهضت ملی نفت
(۳) شریف‌امامی - ایجاد فضای باز سیاسی
(۴) شریف‌امامی - کاهش سرعت حرکت انقلاب

۹۲- ترتیب وقوع وقایع زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) قیام خونین ۱۷ شهریور
(ب) عزیمت امام به فرانسه و اقامت در نوفل لوشاتو
(ج) برقراری حکومت نظامی در اصفهان به دستور جمشید آموزگار

- (۱) «الف»، پس از «ب» و پیش از «ج»
(۲) «ب»، پیش از «ج» و «الف»
(۳) «ج»، پیش از «ب» و پس از «الف»
(۴) «الف»، پس از «ج» و پیش از «ب»

۹۳- چه تعداد از گزاره‌های زیر درباره حوادث دوران ریاست جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای نادرست است؟

«برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری - حمله نظامی آمریکا به طبرس - بازگشایی دانشگاه‌ها - آزادسازی خرمشهر - صدور قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت - بازگشت آزادگان به کشور»

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۹۴- چه عاملی زمینه را برای برگزاری نخستین انتخابات ریاست جمهوری فراهم آورد؟

- (۱) شروع به کار مجلس شورای اسلامی
(۲) تأسیس نهادهای انقلابی
(۳) تدوین و تصویب قانون اساسی
(۴) برگزاری همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید

۹۵- پس از شهادت محمدعلی رجایی، چه کسی و توسط کدام نهاد به ریاست موقت هیئت دولت برگزیده شد؟

- (۱) آیت‌الله طالقانی - شورای انقلاب
(۲) آیت‌الله طالقانی - ریاست کل قوا
(۳) آیت‌الله مهدوی کنی - رهبری
(۴) آیت‌الله مهدوی کنی - مجلس شورای اسلامی

۹۶- پس از آغاز حمله نظامی عراق به ایران، واکنش شورای امنیت سازمان ملل چه بود؟

- (۱) با صدور قطعنامه‌ای، تجاوز ارتش بعث به خاک ایران را محکوم کرد.
- (۲) از دولت متجاوز خواست که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید.
- (۳) سکوت کرده و به وظایف رسمی و قانونی خود عمل ننمود.
- (۴) دو کشور را به خودداری از ادامه جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.

۹۷- اولین موفقیت نظامی رزمندگان ایرانی پس از عزل بنی‌صدر از مقام ریاست‌جمهوری چه بود؟

- (۱) آزادسازی خرمشهر
- (۲) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات مروراید
- (۳) پیروزی در عملیات فتح‌المبین
- (۴) شکست حصر آبادان

۹۸- منطق امام خمینی (ره) در مواجهه با سایر کشورها مبتنی بر چه بود؟

- (۱) رفتار مسالمت‌آمیز
- (۲) اقدام متقابل
- (۳) حفظ صلح جهانی
- (۴) ایستادگی و مقاومت

۹۹- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در دوره نخست‌وزیری ،»

- (الف) سید ضیاء‌الدین طباطبایی - رضاخان به منصب فرماندهی ارتش رسید.
- (ب) محمد مصدق - تأسیسات نفتی از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج شد.
- (ج) علی امینی - اصلاحات ارضی آغاز شد.
- (د) شاپور بختیار - محمدرضا پهلوی از ایران رفت.
- (ه) مهندس بازرگان - اولین نماز جمعه به امامت آیت‌الله طالقانی اقامه شد.

(۱) ۵ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۲

۱۰۰- کدام گزینه درباره گروهی که با بمب‌گذاری در دفتر نخست‌وزیری موجب شهادت محمدعلی رجایی شدند، صحیح است؟

- (۱) در آغاز شکل‌گیری، تفکر اسلامی داشتند اما به مرور دچار انحراف فکری شدند.
- (۲) تعدادی از اعضای آن به عضویت نهضت آزادی درآمدند.
- (۳) ترور شخصیت‌هایی چون دکتر مفتاح و سپهبد ولی‌الله قرنی را نیز در کارنامه خود دارد.
- (۴) در سال ۱۳۶۶ و با حمایت صدام به داخل خاک ایران هجوم آوردند.

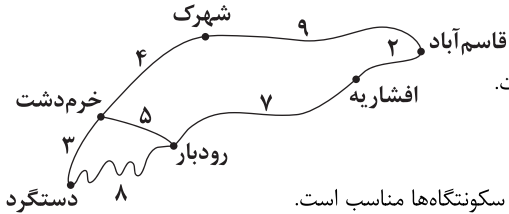

DriQ.com

جغرافیا

۱۰۱- در شکل زیر، با توجه به عامل دسترسی به عنوان یکی از عوامل مورد توجه در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل و نقل، کدام عبارت صحیح است؟

(۱) دستگرد نسبت به سایر نواحی دسترسی مطلوب‌تری دارد.

(۲) طول مسیر خرم‌دشت به افشاریه نسبت به طول مسیر دستگرد به افشاریه بیشتر است.

(۳) تراکم رفت و آمد و تأخیر زمانی در مسیر رودبار نسبت به قاسم‌آباد بیشتر است.

(۴) خرم‌دشت برای احداث یک فروشگاه یا کارخانه یا به عنوان مرکز خدمات‌دهی به سایر سکونتگاه‌ها مناسب است.

۱۰۲- در شکل سؤال قبل، شاخص انحراف در مسیر دستگرد به رودبار، ۱۵۰ است. طول مسیر مستقیم بین این دو مکان کدام است؟

۲/۹ (۴)

۵/۳ (۳)

۳/۶ (۲)

۴/۲ (۱)

۱۰۳- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به ویژگی‌های کدام وسایل حمل و نقل درون‌شهری اشاره دارد؟

(الف) هوا را آلوده نمی‌کنند. (ب) برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت مناسب هستند.

(ج) ترافیک ندارد.

(۲) مونوریل - دوچرخه - اتوبوس برقی

(۱) اتوبوس برقی - دوچرخه - مونوریل

(۴) اتوبوس برقی - تراموا - دوچرخه

(۳) مترو - BRT - دوچرخه

۱۰۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر دربارهٔ مهم‌ترین مشکلات حمل و نقل شهری صحیح بوده و وظیفهٔ مدیریت و حل این مشکلات برعهدهٔ کدام نهاد است؟

«ترافیک - آلودگی منظر ناشی از سر و صدای خودروها - آلودگی هوا و افزایش بیماری‌های تنفسی - کمبود پارکینگ - هزینهٔ احداث بزرگراه‌ها - هزینهٔ خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل عمومی»

(۲) ۵ - شهرداری

(۱) ۶ - شهرداری

(۴) ۵ - وزارت راه و شهرسازی

(۳) ۶ - وزارت راه و شهرسازی

۱۰۵- سه رکن اساسی مورد توجه در «حمل و نقل پایدار» کدام است؟

(۱) بهینه‌کردن سامانه‌های حمل و نقل - کاهش زمان و هزینه‌های حمل و نقل - حفظ ایمنی مردم

(۲) رفع نیازهای مربوط به حمل و نقل - دسترسی عادلانه همهٔ مردم - حفظ محیط زیست

(۳) بهینه‌کردن سامانه‌های حمل و نقل - حفظ محیط زیست - بهبود سرعت

(۴) رفع نیازهای مربوط به حمل و نقل - حفظ ایمنی مردم - توجه به نقش ویژگی‌های طبیعی بر مدیریت حمل و نقل

۱۰۶- کدام عبارت‌ها دربارهٔ «سامانهٔ موقعیت‌یاب جهانی» نادرست است؟

(الف) متشکل از حداقل ۲۴ ماهواره است که به طور شبانه‌روزی در یک مدار دقیق، زمین را دور می‌زنند و سیگنال‌های حاوی اطلاعات را به زمین می‌فرستند.

(ب) توسط متخصصان آمریکایی، ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد.

(ج) یکی از کاربردهای مهم آن، مسیریابی است.

(د) نمایش وضعیت آب و هوایی مکان‌ها و جهت‌های جغرافیایی و قبله و تعیین حریم فعالیت‌های انسانی، از جمله قابلیت‌های آن است.

(ه) این سامانه به طور کامل از سال ۱۹۸۰م به صورت رایگان در اختیار عموم مردم جهان قرار گرفته است.

(۴) الف - ج

(۳) د - ه

(۲) ب - د

(۱) الف - ب

۱۰۷- شهر «الف» روی نصف‌النهار 80° درجه طول شرقی و شهر «ب» روی نصف‌النهار 40° درجه غربی واقع شده است. به ترتیب مطلوب است:
(الف) اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟

(ب) اگر ساعت در شهر «ب» ۲ بعد از ظهر باشد، در شهر «الف» ساعت چند است؟

(۱) ۱۲ - ۱۸ (۲) ۸ - ۶ (۳) ۱۲ - ۱۰ (۴) ۸ - ۲۲

۱۰۸- اختلاف زمانی دو شهر کرمانشاه و تهران حدود 20 دقیقه است. اگر طول جغرافیایی کرمانشاه 46° باشد؛ طول جغرافیایی تهران چند درجه است؟

(۱) ۵۱ (۲) ۴۱ (۳) ۲۶ (۴) ۳۱

۱۰۹- وقوع شکل خاصی از مخاطرات طبیعی در یک ناحیه به چه عواملی بستگی دارد؟

(۱) آب و هوا و فرآیندهای درونی زمین (۲) فرآیندهای اقلیمی و شکل ناهمواری‌ها

(۳) موقعیت نسبی و تغییرات آب و هوایی (۴) نوع ناهمواری و موقعیت جغرافیایی

۱۱۰- ایران در کدام منطقه زلزله‌خیز جهان قرار گرفته است؟

(۱) جایی که همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - آفریقا موجب شکل‌گیری چین‌خوردگی‌ها و شکستگی‌هایی شده‌اند.

(۲) محلی که پوسته کف اقیانوس آرام به پوسته قاره آسیا - اروپا، آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی برخورد می‌کند.

(۳) جایی که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

(۴) جایی که پوسته اقیانوس اطلس در حال باز شدن و گسترش است.

۱۱۱- کارشناسان را با اندازه‌گیری می‌کنند و برای این منظور از مقیاس استفاده می‌کنند.

(۱) بزرگی یا میزان تخریب ناشی از یک زلزله - دستگاه‌های لرزه‌نگار - مرکالی

(۲) بزرگی یا مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند - بازدیدهای میدانی از محل زمین‌لرزه - ریشتر

(۳) شدت یا مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند - دستگاه‌های لرزه‌نگار - ریشتر

(۴) شدت یا میزان تخریب ناشی از یک زلزله - بازدیدهای میدانی از محل زمین‌لرزه - مرکالی

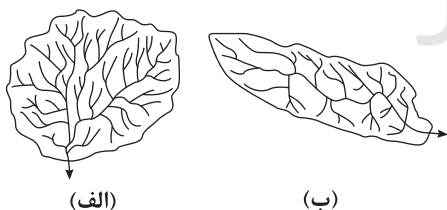
۱۱۲- با توجه به شکل، کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) سیل خیزی حوضه «الف» نسبت به «ب» کم تر است.

(ب) در حوضه «ب» آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی تخلیه می‌شوند.

(ج) در حوضه «الف» مدت زمان کم‌تری طول می‌کشد تا آب آبراهه‌ها خارج شود.

(د) در حوضه «ب» همه جریان‌های آب همزمان به خروجی می‌رسند.

(الف)

(ب)

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۱۱۳- چه تعداد از عوامل زیر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها مؤثرند؟

«لرزش‌های ناشی از وقوع یک زلزله شدید - ساخت و ساز بر روی دامنه‌ها - زیربتری دامنه‌های پرشیب - ذوب تدریجی برف و اشباع مواد

رسوبی سطح دامنه‌ها - کاهش نفوذپذیری خاک دامنه‌ها - بارش‌های شدید و به سرعت»

(۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۱۴- نخستین اقدام برای روش‌های سازه‌ای در مدیریت پیش از وقوع سیل چیست؟

(۱) تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها و محدوده‌های سیل‌گیر (۲) هدایت و اصلاح شیب آبراهه‌ها

(۳) محاسبه و تخمین شدت جریان سیل براساس روش‌های هیدرولوژی (۴) اصلاح بسترهای رودخانه‌ها و ایجاد کانال‌های انحرافی

۱۱۵- وجه اختلاف بحران با مخاطره چیست؟

- (۱) تهدید سلامتی و حیات موجودات زنده
(۲) خسارت وارد آوردن به اموال و دارایی‌های انسان
(۳) غیرقابل کنترل بودن آن
(۴) ناگهانی بودن و شدت آن

۱۱۶- چه تعداد از عبارتهای زیر از مهم‌ترین راهکارهای مدیریت خشکسالی است؟

«استفاده از روش‌های آبیاری تحت فشار برای افزایش بهره‌وری آبیاری در کشاورزی - مدیریت فاضلاب‌ها و پساب‌ها و استفاده مجدد از آب - پرهیز از مصرف بی‌رویه آب‌های سطحی و زیرزمینی موجود - تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی - کنترل فرسایش خاک - ذخیره‌سازی آب باران»

- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۱۷- در چند دهه اخیر، نقش فعالیت‌های انسانی در بروز کدام یک از مخاطرات طبیعی در کشور ما رو به افزایش بوده است؟

- (۱) سیلاب (۲) زمین‌لغزش (۳) زمین‌لرزه (۴) خشکسالی

۱۱۸- هدف از ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی چیست؟

- (۱) تقویت پوشش گیاهی سطح آن
(۲) کاهش نفوذپذیری آن
(۳) نفوذ دادن آب باران در خاک
(۴) پایدارسازی سطح آن

۱۱۹- سنجنده‌های ماهواره‌ای طیف‌های مختلف بازتاب‌شده از سطح زمین را

- (۱) دریافت کرده و پس از تحلیل، آن‌ها را به صورت داده‌های رقومی به نرم‌افزارهای رایانه‌ای ارسال می‌کنند.
(۲) به صورت رقومی دریافت و ثبت می‌کنند و آن‌ها را به ایستگاه‌های زمینی ارسال می‌کنند، سپس نرم‌افزارهای رایانه‌ای، داده‌های رقومی دریافت‌شده را تحلیل کرده و به تصاویر مورد نیاز تبدیل می‌کنند.
(۳) به صورت رقومی دریافت کرده و به صورت تصاویر دیجیتال به ایستگاه‌های زمینی ارسال می‌کنند تا توسط نرم‌افزارهای رایانه‌ای تجزیه و تحلیل شوند.
(۴) دریافت کرده و برای تبدیل به داده‌های رقومی آن‌ها را به ایستگاه‌های زمینی ارسال می‌کنند.

۱۲۰- با توجه به رابطه «علت ← معلول» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) افزایش سرعت رواناب حاصل از بارش ← از بین رفتن پوشش گیاهی و کاهش نفوذپذیری خاک
(۲) حرکت همرفتی مواد در گوشته فوقانی ← کشیدگی یا فشردگی پوسته زمین
(۳) حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها در دره‌های پرشیب کوهستانی ← از بین رفتن تکیه‌گاه دامنه‌ها و وقوع لغزش
(۴) کاهش میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن ← از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه‌ها

۱۲۱- «ارائه تبیین دقیقی از ماهیت انسان»، «بررسی اندیشهٔ سعادت و راه‌های رسیدن به آن» و «بررسی رابطهٔ نفس و بدن» به ترتیب، به کدام

فعالیت عقل مربوط می‌شود؟

- (۱) عملی - نظری - نظری (۲) نظری - نظری - نظری (۳) نظری - عملی - نظری (۴) عملی - عملی - نظری

۱۲۲- با توجه به نظر فیلسوفان الهی، کدام عبارت به نحو دقیق‌تری پذیرفتنی است؟

- (۱) اشیا و موجودات این عالم، همان کلمات عقل هستند که حقیقت متعالی و برتر شمرده می‌شوند.
(۲) علم موجودات عالم عقول یا همان فرشتگان به حقایق اشیا از طریق استدلال عقلی است.
(۳) توانایی افراد بشر در تعقل و استدلال یکسان بوده و بی‌نیاز از تمرین و تربیت عقلانی است.
(۴) روح هر انسانی می‌تواند در عین استفاده از قوهٔ استدلال، بسیاری از حقایق را شهود نماید.

۱۲۳- دکارت «عقل» را به کدام معنا به کار می‌برد و حدود و توانایی و جایگاه عقل نزد او به چه میزان است؟

- (۱) دستگاه تفکر و استدلال - فقط در محدودهٔ اثبات مفاهیم عقلی هم‌چون وجود خدا، نفس مجرد انسان و اختیار او
(۲) یک موجود برتر و متعالی در جهان - شامل برخی از توانایی‌های عقل، به ویژه بدیهیات و استدلال‌های عقلی و تجربه
(۳) یک موجود برتر و متعالی در جهان - در حد اثبات مفاهیم عقلی به ویژه اثبات وجود خدا، نفس مجرد انسان و اختیار او
(۴) دستگاه تفکر و استدلال - شامل توانایی‌های مختلف عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و تجربه

۱۲۴- از نظر اوگوست کنت، جایگاه عقل در تأسیس فلسفه چیست و این دیدگاه چه تأثیری در میان فیلسوفان اروپایی به همراه داشت؟

- (۱) ناظر بر واقعیت است - اثبات اموری مانند حقیقت انسان و جهان ممکن شد.
(۲) کاملاً ذهنی است - توانایی عقل انسان، محدود به امور تجربی و حسی گردید.
(۳) ناظر بر واقعیت است - رد و اثبات منطقی و عقلی به حوزهٔ ریاضیات محدود شد.
(۴) کاملاً ذهنی است - منجر به گسترش عقل تجربی شد و عقل معنی جدیدی یافت.

۱۲۵- یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، به صورت مخالفت با فلسفه و منطق بود، دلیل اصلی این مخالفان چه بود؟

- (۱) یونانی بودن و عامل تضعیف ایمان و گمراهی عقل
(۲) عامل تناقض میان داده‌های وحی و یافته‌های عقل
(۳) یونانی بودن و عدم سازگاری آن با عقاید اسلامی
(۴) عدم تطابق فلسفه با تمام آموزه‌های عقلی و وحیانی

۱۲۶- فیلسوفان مسلمان، راه‌هایی از احساس تعارض میان «یافته‌های عقلی» و «داده‌های وحیانی» را چه می‌دانستند؟

- (۱) افزایش تلاش علمی و استفاده از دانش دیگران
(۲) محدود کردن دایرهٔ اعتبار و کارآمدی عقل استدلالی
(۳) تکیه و تأکید بر نتایج استدلال‌های عقلی محض
(۴) توجه به داده‌های وحی و کنار گذاشتن یافته‌های عقل

۱۲۷- کدام گزینه در مورد رابطهٔ عقلانیت و ایمان نزد فیلسوفان مسلمان و رهبران اولیهٔ کلیسا درست نیست؟

- (۱) ایمان ارزشمند فیلسوفان مسلمان برخلاف ایمان ارزشمند رهبران کلیسا، با عقلانیت، هماهنگی و توافق تقریباً کاملی دارد.
(۲) رهبران اولیهٔ کلیسا برای ایمان، به نوعی استقلال ذاتی قائل بودند و عقلانیت را مانعی برای ایمان قوی می‌دانستند.
(۳) هم نزد عموم فیلسوفان مسلمان و هم نزد اغلب بزرگان اولیهٔ کلیسا، ایمان جاهلانه، گمراه‌کننده و خطرناک است.
(۴) نزد فیلسوفان مسلمان، عقلانیت گوهر ایمان است، لذا ایمانی که از پشتوانهٔ عقلانیت تهی است، ارزش چندانی ندارد.

۱۲۸- در کدام گزینه، تفاوت اساسی «عقل بالملکه» و «عقل بالفعل» به درستی بیان شده است؟

- (۱) عقل بالملکه می‌تواند بی‌نهایت صورت را درک کند.
 (۲) عقل بالفعل علوم نظری را کسب کرده است.
 (۳) عقل بالفعل مرتبهٔ پرورش یافته و نهایی انسان است.
 (۴) تمامی معقولات نزد عقل بالملکه حاضر هستند.

۱۲۹- ثمرهٔ نقدی که مسلمانان در زمان نهضت ترجمهٔ متون بر آرای فیلسوفان بزرگ یونان وارد کردند، چه بود؟

- (۱) فراگیری اغلب معارف پیشینیان
 (۲) سرآمد شدن در اغلب رشته‌های دانش
 (۳) تأسیس یک نظام فلسفی نوین
 (۴) ظهور و گسترش مباحث فلسفی و اعتقادی

۱۳۰- با توجه به آرای سیاسی و اجتماعی فارابی «مدنی بالطبع بودن انسان» نشان‌دهندهٔ کدام مطلب است؟

- (۱) منشأ اصلی برپایی مدینه و رسیدن آن به سعادت در دنیا و آخرت است.
 (۲) فقط با زندگی اجتماعی، دستیابی به سعادت در هر مدینه‌ای ممکن است.
 (۳) هدف اصلی از تشکیل اجتماع بشری، رفع نیازهای اولیهٔ هر انسانی است.
 (۴) اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفهٔ سیاسی است.

۱۳۱- از نظر فارابی، نتیجهٔ دقیق اتصال دائمی رئیس مدینهٔ فاضله با فرشتهٔ وحی چیست؟

- (۱) زمینه را فراهم می‌کند که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهبری کند.
 (۲) امکان تشخیص شایستگی‌های افراد مدینه و تحقق سعادت را برای برخی افراد فراهم می‌کند.
 (۳) تشخیص سعادت حقیقی افراد جامعه را تنها برای خود پیامبر، امری ضروری و آشکار می‌کند.
 (۴) امکان برقراری عدالت و توزیع عادلانهٔ مواهب خداوندی در جامعه را همواره فراهم می‌سازد.

۱۳۲- کدام فیلسوف مسلمان در آثارش به تبیین نظریهٔ نظام احسن پرداخته و از مدافعان جدی آن است و وی کدام صفت خداوند را در ایجاد نظام

احسن بسیار حائز اهمیت می‌داند و آن را دارای نقشی محوری می‌داند؟

- (۱) ابن‌سینا - اراده
 (۲) سهروردی - اراده
 (۳) سهروردی - عنایت
 (۴) ابن‌سینا - عنایت

۱۳۳- ابن‌سینا، چگونه وجود شر و بدی را در عالم هستی تبیین می‌کند؟

- (۱) با در نظر گرفتن مجموعهٔ هستی، برخی امور عالم طبیعت را می‌توان مصداق بارز شر و بدی دانست.
 (۲) اگر تمام شرور عالم هستی، به درستی تحلیل شوند، در نهایت شر حقیقی و مخل نظام طبیعت نیستند.
 (۳) آن‌چه که به عنوان شر در جهان می‌بینیم، بسیار کم‌تر از خیرات است و لذا خللی در عالم هستی ایجاد نمی‌کند.
 (۴) با در نظر گرفتن مجموعهٔ هستی، شر و بدی منحصر به عالم طبیعت است و مقدار آن نیز بسیار ناچیز است.

۱۳۴- کدام فیلسوف، اولین فیلسوف مسلمان محسوب می‌شود که به صورت جدی به سنت تفکر ایران قبل از باستان توجه می‌کند و چگونه

حکمتی نو به نام حکمت اشراق را پایه‌گذاری می‌کند؟

- (۱) قطب‌الدین رازی - با تکیه بر میراث کهن ایران باستان و حکمای یونان و تأملات ویژه در آیات قرآن
 (۲) سهروردی - از طریق تلفیق آرای فیلسوفان بزرگ یونان به ویژه افلاطون و ارسطو با تعالیم قرآن کریم
 (۳) سهروردی - از طریق احیای فلسفهٔ نور و اشراق ایران پیش از باستان و تلفیق آن با عرفان اسلامی
 (۴) قطب‌الدین رازی - با تکیه بر میراث کهن ایران باستان و حکمای مشاء و تأملات ویژه در آیات قرآن

۱۳۵- کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) سهروردی در تقابل با دیدگاه ابن‌سینا، نور را به جای وجود، مرکز و محور فلسفه خود قرار داد و نقل فلسفه خود را از استدلال محوری به اشراق و شهودمحوری تغییر داد.
- ۲) تفکیک ابن‌سینایی واقعیت به دو مفهوم وجود و ماهیت، در فلسفه سهروردی، به تفکیک نور و ظلمت تغییر یافت و ساختار فلسفه اشراق براساس نور و ظلمت ساماندهی شد.
- ۳) سهروردی در تعریف حکمت اشراق، ابتدا آن را به لحاظ روشی از حکمت مشایی ابن‌سینا جدا و تأکید می‌کند که حکمت اشراق صرفاً متکی بر عقل و استدلال عقلی نیست.
- ۴) هر چند که شیخ اشراق به ابن‌سینا احترام می‌گذاشت، اما توجه سهروردی به شهود قلبی و تجربه درونی نشان می‌دهد که حکمت اشراقی نافی فلسفه استدلالی مشایی است.

۱۳۶- با توجه به اسفار اربعه ملاصدرا، کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) صدرالمتألهین در اثر ارزشمند خود، اسفار اربعه، دیدگاه عرفا را به صورت فلسفی مطرح می‌کند.
- ۲) روش و سبک ملاصدرا در بررسی اسفار اربعه، عیناً برگرفته از آرای فیلسوفان گذشته بوده است.
- ۳) اسفار اربعه ملاصدرا در عین برهانی و استدلالی بودن، با سفر چهارمرحله‌ای عارفان مطابقت می‌کند.
- ۴) ملاصدرا، با توجه به اربعه بودن اسفار، کتاب اسفار خویش را در چهار بخش اصلی تنظیم کرده است.

۱۳۷- در کدام سفر عرفانی، می‌توان گفت که سالک از کثرت به وحدت روی می‌آورد؟

- ۱) سفر در خلق با حق
- ۲) سفر از حق به سوی خلق، همراه با حق
- ۳) سفر از خلق به حق
- ۴) سفر با حق و در حق

۱۳۸- کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) ملاصدرا با این قول عرفا که تنها یک حقیقت در عالم است که دارای وجودی اصیل و واقعی است و ماسوی او، توهم و خیالی بیش نیست، موافق است.
- ۲) طرح نظریه اصالت وجود یا ماهیت، ریشه در بحث مغایرت وجود و ماهیت که ابن‌سینا به آن پرداخته بود، دارد و بنابراین از نظر زمانی متأخر از آن است.
- ۳) ملاصدرا در عین تأثیرپذیری از آرای عرفا، درصدی بود که در موضوع اصالت وجود، دست به ابتکار زده و یک نظریه ابداعی مخصوص به خود ارائه دهد.
- ۴) در حکمت متعالیه صدرالمتألهین، نظریه اصالت وجود، در مقابل اصالت ماهیت قرار گرفته و در ارتباط با مسئله تغایر مفهومی وجود و ماهیت، پدید آمد.

۱۳۹- در کدام گزینه، به شرایط حوزه و اوضاع فرهنگی ایران در ابتدای ورود علامه طباطبایی به قم اشاره نشده است؟

- ۱) حوزه‌های علمیه در روشن کردن افکار طلاب و روزآمد کردن مباحث فلسفی و فکری، نقشی تعیین‌کننده در تاریخ معاصر ایران ایفا کرد.
- ۲) حوزه‌های علمیه، آمادگی لازم برای مواجهه با اندیشه‌های ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم که در حال گسترش در جامعه بود را نداشت.
- ۳) تدریس مباحث فلسفی که از اروپا به ایران آمده بود، مورد استقبال مدیران حوزه قرار نگرفت و در برنامه درسی طلاب جایگاهی نداشت.
- ۴) تدریس فلسفه و مباحث فلسفی که می‌تواند زمینه نقد و ارزیابی مکاتب و اندیشه‌های جدید را فراهم کند، در حوزه‌های علمیه رونقی نداشت.

۱۴۰- با توجه به الگوی نظام فکری و عملی، کدام عبارت به سبک زندگی آن دسته از افرادی که در حال رشد و پیشرفت هستند، اشاره می‌کند؟

- ۱) هنوز افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته است.
- ۲) میان افکار فلسفی و مسائل زندگی ارتباط برقرار کردند.
- ۳) پایه‌های استواری برای نظام فکری خویش ساخته‌اند.
- ۴) همواره براساس فکر و اندیشه خود تصمیم می‌گیرند.

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه‌دو سراسر انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۱۴۰	مدت پاسخگویی: ۱۴۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱	۲۰	۲۵ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۴۱	۶۰	۲۰ دقیقه
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه
۵	تاریخ ۳	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	جغرافیا ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه ۲	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضیات	محمد یگانه	مریم ولی عابدینی - ندا فرهختی مینا نظری
عربی	بهروز حیدریکی روح اله اصغری	شاهو مرادیان - پریسا فیلو
علوم و فنون ادبی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم اسدی
تاریخ	ملیحه گرجی	مریم پارسائیان
جغرافیا	ملیحه گرجی	
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی	
فلسفه	حیدر جلالی	

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

سایت کنکور

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجیبی - ربابه الطافی - حدیث فیض‌الهی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۶- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۷- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۱ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

ریاضیات

چون می‌دانیم $3+17=7+13$ است پس: ۲ ۵

$$a_p \times a_{17} = a_7 \times a_{13}$$

$$\Rightarrow 256 = 32 \times a_{13} \Rightarrow a_{13} = \frac{256}{32} = 8$$

پس از هر ۲ ساعت مقدار دارو نصف می‌شود: ۲ ۶

$$120 \quad 60 \quad 30 \quad 15 \quad 7.5 \quad 3.75$$

حداقل باید ۵ نیمه‌عمر معادل $5 \times 2 = 10$ ساعت بگذرد تا مقدار آن در بدن به کم‌تر از ۴ میلی‌گرم برسد.۲ ۷

$$r^{m+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^{4+1} = \frac{-64}{18} \Rightarrow r^5 = \frac{-64}{18 \times 27}$$

$$\Rightarrow r^5 = \frac{-2^6}{2 \times 3^2 \times 3^3} = -\frac{2^6}{3^5} \Rightarrow r = -\frac{2}{3}$$

$$a_p = a_1 r = 18 \left(-\frac{2}{3}\right) = -12, a_p = a_p \times r = -12 \left(-\frac{2}{3}\right) = 8$$

$$a_4 = a_p r = 8 \left(-\frac{2}{3}\right) = -\frac{16}{3}, a_5 = a_4 r = -\frac{16}{3} \left(-\frac{2}{3}\right) = \frac{32}{9}$$

$$\text{مجموع چهار واسطه} = -12 + 8 - \frac{16}{3} + \frac{32}{9} = -4 - \frac{16}{3} + \frac{32}{9} = \frac{-36 - 48 + 32}{9} = -\frac{52}{9}$$

$$d = 12 - 14 = -2 \text{ و } a_1 = 14 \text{ و } S_n = 0 \text{ و } n = ?$$

$$S_n = \frac{n}{2} (2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow 0 = \frac{n}{2} (2(14) + (n-1)(-2))$$

$$\Rightarrow 28 - 2n + 2 = 0 \Rightarrow 30 - 2n = 0 \Rightarrow 2n = 30 \Rightarrow n = 15$$

$$x^2 = 2 \times 0.5 \Rightarrow x^2 = 2 \times \frac{1}{2} \Rightarrow x^2 = 1 \xrightarrow{x > 0} x = 1$$

$$2, 1, \frac{1}{2}, \dots \quad r = \frac{1}{2}, a_1 = 2 \quad S_n = ? \quad n = 10$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_{10} = \frac{2(1-(\frac{1}{2})^{10})}{1-\frac{1}{2}} = \frac{2(1-\frac{1}{1024})}{\frac{1}{2}} = \frac{2(1023)}{1024} = \frac{1023}{512} = 2 \times \frac{1023}{512} = \frac{1023}{256}$$

$$= \frac{2(1023)}{1024} = \frac{1023}{512} = 2 \times \frac{1023}{512} = \frac{1023}{256}$$

$$4, a, b \Rightarrow \text{دنباله هندسی: } a^2 = 4 \times b \Rightarrow a^2 = 4b$$

$$4, a, b-1 \Rightarrow \text{دنباله حسابی: } 2a = 4 + b - 1 \Rightarrow 2a - 3 = b$$

مقدار $b = 2a - 3$ را در $a^2 = 4b$ جایگزین می‌کنیم:

$$a^2 = 4b \Rightarrow a^2 = 4(2a - 3) \Rightarrow a^2 - 8a + 12 = 0$$

$$\Rightarrow (a-2)(a-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a-2=0 \Rightarrow a=2 \\ a-6=0 \Rightarrow a=6 \end{cases}$$

$$\text{اگر } a=6 \Rightarrow b=2(6)-3=9 \Rightarrow a-b=6-9=-3$$

$$\text{اگر } a=2 \Rightarrow b=2(2)-3=1 \Rightarrow a-b=2-1=1$$

$$a_{n+2} = 2a_{n+1} + a_n, 2a_1 = 4 \Rightarrow a_1 = 2, a_2 = 4$$

$$\xrightarrow{n=1} a_p = 2a_p + a_1 = 2(4) + 2 = 8 + 2 = 10$$

$$\xrightarrow{n=2} a_p = 2a_p + a_p = 2(10) + 4 = 20 + 4 = 24$$

$$\xrightarrow{n=3} a_5 = 2a_4 + a_3 = 2(24) + 10 = 48 + 10 = 58$$

$$\xrightarrow{n=4} a_6 = 2a_5 + a_4 = 2(58) + 24 = 116 + 24 = 140$$

۴ ۲دنباله حسابی با $d=3$: $-1, 2, 5, 8, \dots$

$$d = 8 - 5 = 3 \Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = -1 + (n-1)3$$

$$\Rightarrow a_n = -1 + 3n - 3 \Rightarrow a_n = 3n - 4$$

دنباله حسابی با $d=2$: $3, 5, 7, 9, \dots$

$$d = 5 - 3 = 2 \Rightarrow b_n = b_1 + (n-1)d \Rightarrow b_n = 3 + (n-1)2$$

$$\Rightarrow b_n = 3 + 2n - 2 \Rightarrow b_n = 2n + 1$$

پس جمله عمومی دنباله داده شده $t_n = \frac{3n-4}{2n+1}$ است. حال برای آن‌که بدانیممقدار کدام جمله برابر $\frac{41}{31}$ است، کافی است به جای t_n عدد $\frac{41}{31}$ را قرار دهیم:

$$\frac{41}{31} = \frac{3n-4}{2n+1} \Rightarrow 82n + 41 = 93n - 124$$

$$\Rightarrow 93n - 82n = 41 + 124 \Rightarrow 11n = 165 \Rightarrow n = \frac{165}{11} = 15$$

جمله دهم واسطه حسابی بین جملات هفتم و سیزدهم است: ۲ ۳

$$2a_{10} = a_7 + a_{13} \Rightarrow 2(a+5) = a + (2a-3)$$

$$\Rightarrow 2a + 10 = 2a - 3 \Rightarrow 2a - 2a = -3 - 10 \Rightarrow -a = -13$$

$$\Rightarrow a = 13$$

مقدار $a = 13$ را جایگزین می‌کنیم:

$$2(13) - 3, 13 + 5, 13, \dots$$

$$a_7 = 23, a_{10} = 18, a_{13} = 13$$

$$d = \frac{a_{10} - a_7}{10 - 7} = \frac{18 - 23}{3} = -\frac{5}{3} \Rightarrow a_{14} = a_{13} + d = 13 - \frac{5}{3} = \frac{34}{3}$$

$$(a_{15})^2 - (a_{11})^2 = 120$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه از طریق اتحاد مزدوج}} (a_{15} + a_{11})(a_{15} - a_{11}) = 120$$

از طرفی می‌دانیم a_{13} واسطه حسابی بین a_{15} و a_{11} است. پس:

$$2a_{13} = a_{15} + a_{11} \Rightarrow (2a_{13})(a_{15} - a_{11}) = 120$$

$$\Rightarrow (2 \times 30)(a_{15} - a_{11}) = 120 \Rightarrow a_{15} - a_{11} = \frac{120}{60} = 2$$

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_{15} - a_{11}}{15 - 11} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

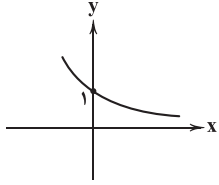
$$a_{13} = a_1 + 12d \Rightarrow 30 = a_1 + 12\left(\frac{1}{2}\right) \Rightarrow 30 - 6 = a_1 \Rightarrow a_1 = 24$$

$$a_{p_0} = a_1 + 19d \Rightarrow a_{p_0} = 24 + 19\left(\frac{1}{2}\right) = 24 + 9.5 = 33.5$$

۱۷ ۲ در تابع نمایی $y = a^x$ اگر $0 < a < 1$ باشد، وقتی x بزرگ

می‌شود، مقدار y کم می‌شود و برای x های کوچک‌تر از صفر با کاهش مقدار x ، مقدار y به سرعت افزایش پیدا می‌کند. در بین اعداد داده شده در گزینه‌ها فقط عدد $1 - \sqrt{2}$ بین صفر و یک است.

$$y = a^x, 0 < a < 1$$

۱۸ ۱

$$f(x) = ab^x$$

$$f(0) = 4 \Rightarrow 4 = ab^0 \Rightarrow 4 = a \Rightarrow f(x) = 4b^x$$

$$f(-1) = 2 \Rightarrow 2 = 4b^{-1} \Rightarrow b^{-1} = \frac{2}{4} \Rightarrow \frac{1}{b} = \frac{1}{2} \Rightarrow b = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 4 \times 2^x \Rightarrow f(-2) = 4 \times 2^{-2} = 4 \times \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 4 \times \frac{1}{4} = 1$$

۱۹ ۴

$$f(4) = ?, c = 4 \times 10^{\wedge} 8, t = 4, r = \frac{\wedge}{100} = \frac{\wedge}{100} = 0.08$$

$$f(t) = c(1-r)^t \Rightarrow f(4) = 4 \times 10^{\wedge} 8 (1 - 0.08)^4$$

$$= 4 \times 10^{\wedge} 8 \left(\frac{92}{100}\right)^4 = 4 \times 10^{\wedge} 8 \times \frac{92^4}{100^4} = 64 \times 10^{\wedge} 4 = 640 \times 10^{\wedge} 2$$

۲۰ ۲

$$r = \frac{2}{100} = 0.02, f(t) = 2c, t = ?$$

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow 2c = c(1+0.02)^t \Rightarrow 2 = (1.02)^t$$

طبق اطلاعات مسئله داریم:

$$(1.02)^{140} = 16 \xrightarrow{\text{از طرفین ریشه چهارم می‌گیریم}} \sqrt[4]{(1.02)^{140}} = \sqrt[4]{16}$$

$$\Rightarrow (1.02)^{\frac{140}{4}} = \sqrt[4]{2^4} \Rightarrow (1.02)^{35} = 2$$

$$\begin{cases} (1.02)^t = 2 \\ (1.02)^{35} = 2 \end{cases} \Rightarrow t = 35$$

$$\begin{aligned} (a^{\wedge} b^{-4})^{-\frac{2}{3}} &= (a^{\wedge} b^{-4})^{-\frac{2}{3}} = (a^{\frac{6}{3}} b^{-\frac{8}{3}})^{-\frac{2}{3}} \\ &= (a^2 b^{-\frac{8}{3}})^{-\frac{2}{3}} = a^{-\frac{4}{3}} b^{\frac{16}{9}} \\ &= \frac{a^{-\frac{4}{3}}}{(b^{\frac{8}{3}})^{\frac{2}{3}}} = \frac{a^{-\frac{4}{3}}}{b^{-\frac{16}{9}}} = \frac{b^{\frac{16}{9}}}{a^{\frac{4}{3}}} \end{aligned}$$

۱۲ ۴

$$a < b < 0 \xrightarrow{-ab > 0} \frac{a}{ab} < \frac{b}{ab} \Rightarrow \frac{1}{b} < \frac{1}{a} \Rightarrow -\frac{1}{b} > -\frac{1}{a}$$

البته می‌توان از مثال نقض استفاده کرد، مثلاً اگر $a = -3$ و $b = -2$ باشند داریم:

$$-3 < -2 \xrightarrow{\text{معکوس}} -\frac{1}{3} > -\frac{1}{2} \xrightarrow{\text{قرینه}} \frac{1}{3} < \frac{1}{2}$$

در صورتی‌که در گزینه (۴) این نامساوی برعکس داده شده است.

۱۳ ۳ ابتدا ریشه سوم $2\sqrt{2}$ را به دست می‌آوریم:

$$\sqrt[3]{2\sqrt{2}} = \sqrt[3]{\sqrt{2^3}} = \sqrt[3]{2^3} = 2^{\frac{3}{3}} = 2^1 = 2$$

$$\sqrt[3]{a} = \sqrt{2} \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۳}} a = (\sqrt{2})^3 = \sqrt{2^3} = \sqrt{2^2 \times 2} = 2^2 \sqrt{2} = 4\sqrt{2}$$

۱۴ ۱

$$\begin{aligned} & \left\{ \begin{aligned} (2\sqrt{3} - 3\sqrt{2})(\sqrt{3} + \sqrt{2}) &= 2\sqrt{9} + 2\sqrt{6} - 3\sqrt{6} - 3\sqrt{4} \\ &= 6 - \sqrt{6} - 6 = -\sqrt{6} \\ \frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{24} &= \frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{4 \times 6} = \frac{1}{\sqrt{3}} \times 2\sqrt{6} = \sqrt{6} \end{aligned} \right. \end{aligned}$$

و حاصل نهایی برابر است با:

$$-\sqrt{6} + \sqrt{6} = 0$$

$$(0.04)^{x-1} = \left(\frac{4}{100}\right)^{x-1} = \left(\frac{1}{25}\right)^{x-1} = 25^{-x+1}$$

$$= (5^2)^{-x+1} = 5^{-2x+2}$$

$$125\sqrt{5} = 5^3 \times 5^{\frac{1}{2}} = 5^{3+\frac{1}{2}} = 5^{\frac{7}{2}}$$

$$\Rightarrow 5^{-2x+2} = 5^{\frac{7}{2}} \Rightarrow -2x+2 = \frac{7}{2} \Rightarrow -2x = \frac{7}{2} - 2$$

$$\Rightarrow -2x = \frac{3}{2} \Rightarrow x = \frac{\frac{3}{2}}{-2} = \frac{-3}{4}$$

ریشه دوم $1+x$ برابر است با:

$$\sqrt{1+x} = \sqrt{1 - \frac{3}{4}} = \sqrt{\frac{1}{4}} = \frac{1}{2} = 0.5$$

۱۶ ۱

جرم این باکتری‌ها در هر ساعت ۲ برابر می‌شود.

و جرم آن از رابطه $A_0(2)^t$ به دست می‌آید که A_0 همان جرم اولیه و t زمان برحسب ساعت است. از آن‌جا که مقدار جرم باکتری بعد از نیم ساعت خواسته

شده است پس $t = \frac{1}{2}$ است و داریم:

$$A_0(2)^{\frac{1}{2}} = 15 \times 2^{\frac{1}{2}} = 15\sqrt{2} \approx 15 \times 1.4 = 21$$

علوم و فنون ادبی

۲۱ ۲ «دری به خانه خورشید» مجموعه شعری از سلمان هراتی است که مخاطب آن بزرگسالانند، اما آثاری چون «از این ستاره، تا آن ستاره»، «آگه بابا بمیره» و «مهاجر کوچک» در حوزه ادبیات کودک و نوجوان نوشته شده‌اند.

۲۲ ۴ اولین رمان اجتماعی را نیز در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد.

۲۳ ۴ عبارت سؤال، معرّف شاخه سوم ادبیات انقلاب است که سلمان هراتی سراینده «از آسمان سبز» از شخصیت‌های معروف آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) صدای سبز: موسوی گرماردی / منظومه ظهر روز دهم: قیصر امین پور (گروهی از شاعران و نویسندگان که پس از پیروزی انقلاب با ارزش‌ها و مفاهیم تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شده و شاخه نیرومندی از ادبیات انقلاب را ادامه دادند. این گروه با تکیه بر پشتوانه ادبی و تلیق آن با ارزش‌های نوین، به عنوان جریان کمال‌یافته و پیشکسوت شناخته می‌شوند.)

۳) روزگار سپری شده مردم سالخورده: محمود دولت‌آبادی (شاخه‌ای که بعد از انقلاب به همان روال گذشته که در زمینه‌هایی نیز متأثر از ادبیات جهان بود، به حیات خویش ادامه داد. گروهی از این نویسندگان و شاعران بعد از انقلاب به خارج از کشور رفتند و در آن‌جا به فعالیت ادبی خود ادامه دادند. گروهی هم در کشور به فعالیت‌های خود ادامه دادند؛ و با اندیشه‌های ادبی خود، هم‌زمان با انقلاب به تولید آثار ادبی ارزشمندی پرداختند.)

۲۴ ۲ راه‌آب‌نامه، تلخ و شیرین: سید محمدعلی جمال‌زاده

مدار صفر درجه، زمین سوخته: احمد محمود

از این اوستا، زمستان: مهدی اخوان ثالث

جای پای خون، کشتی پهلوگرفته: سید مهدی شجاعی

آتش خاموش، شهری چون بهشت: سیمین دانشور

آگه بابا بمیره، مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار

بررسی موارد نادرست:

بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری / دهکده پر ملال: امین فقیری

دل‌ویزتر از سبز: علی مؤدّنی / خواب ارغوانی: سیدعلی موسوی گرماردی

چشم‌هایش: بزرگ علوی / ملاقات در شب آفتابی: علی مؤدّنی

۲۵ ۴ «روی آوردن به مفاهیم انتزاعی» در شعر این دوره آشکار است و از ویژگی‌های اصلی آن به شمار می‌رود.

۲۶ ۴ بیت سؤال بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» سروده شده و بی‌شک هرگز نمی‌توان در آن از اختیار «به کار رفتن فاعلاتن به جای فاعلاتن» استفاده کرد.

۲۷ ۱ وزن گزینه (۱): مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدّس محذوف)

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۲) مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن

(۳) مفعول مفاعیلن فعولن

(۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۲۸ ۲

وزن گزینه (۲): مفعول مفاعیلن فعولن (مستفعل فاعلاتن فع لن)
وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مفعول مفاعیلن مفاعیلن (= مستفعل فاعلاتن مفعولن)

۲۹ ۱ تقطیع بیت‌های سؤال:

بلند بودن هجای پایان مصراع (۲)

نَد	شَد	وَد	دَر	خَ	مَ	اَبَ	رَوَ	یَ	سَ	یا	هَشَ	پِیَ	وَسَ
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
اَن	کِ	پِیَ	وَنَد	دَ	مَدَ	نَ	سَوَ	خَ	تَ	بَگَ	سِیَ	خَ	تَ
-	U	-	-	U	U	U	U	U	U	-	-	U	U

به کار بردن فاعلاتن
به جای فاعلاتن (۳)

بلند بودن هجای
پایان مصراع (۴)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فاعلاتن (۵)

تَا	زَ	دِیَ	دَر	دِ	لِ	مَنَ	خِیَ	مَ	بَ	اَفَ	بَا	لِ	غَدَ	مَتَ
-	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
شَا	دِیَ	یَزَ	جَا	نَ	مَدَ	نَ	غَمَدَ	زَ	دِ	بَگَ	رِیَ	خَ	تَ	اَسَ
-	-	-	-	U	U	U	U	U	U	-	-	U	U	-

بلند بودن هجای
پایان مصراع (۷)

بلند بودن هجای
پایان مصراع (۶)

فاعلاتن

فاعلاتن

فاعلاتن

فاعلاتن

۳۰ ۱ در میان ابیات، تنها نام وزن مورد «ه» درست ذکر شده است.
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن: رمل مسدّس محذوف)

وزن سایر ابیات:

(الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعولن

(ب) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (رجز مثنیٰ سالم)

(ج) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (هزج مثنیٰ سالم)

(د) فعولن فعولن فعولن (مقارِب مثنیٰ سالم)

۳۱ ۳ بررسی آرایه‌ها:

(ج) ایهام تناسب: بوم: ۱- سرزمین (معنی درست) ۲- جغد (معنی نادرست) /
متناسب با «جغد و هما»

(ه) ایهام: دستان: ۱- دست‌ها ۲- حیل، نیرنگ

(د) اسلوب معادله: داغ، سودای لیلی را از سر مجنون کم نمی‌کند، همان‌طور
که انجم تیگی را از دل شب‌ها نمی‌شوید.

(الف) اغراق: این ادعا که شاعر چنان اشک شوق می‌ریزد که سیل اشکش تا
زین اسب معشوق، بالا می‌آید.

(ب) حس آمیزی: سخن سرد (درآمیختن دو حس شنوایی و لامسه)

جامعه‌شناسی

۴۱ ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد، بخشی از آن را به کمک حس و تجربه زیسته و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌دهد.

ج) برخی همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پندارند و همه نابرابری‌های اجتماعی را نیز مضر و مخرب می‌دانند که از نظر متفکران اجتماعی، این دیدگاه‌ها نادرست است.

۴۲ ۲ سیاست هویت ← برخی از پیدایش آن به باز شدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند.

نافع‌ترین علوم ← علم توحید و علم به نفس، علم به مبدأ و معاد

△ ← مدل لیبرالی ← نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند؛ بنابراین عادلانه‌اند.

علامه طباطبایی با طرح مسئله اعتباریات تعریف دقیق‌تری از موضوع علوم اجتماعی ارائه کرده است.

۴۳ ۴ در گذشته تلقی عمده فرهنگ‌ها و جوامع بشری از سیاست و قدرت این‌گونه بود و سیاستمداران و قدرتمندان نیز حداقل در ظاهر، ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند.

۴۴ ۱ قدرت، مفهومی مسئله‌برانگیز و به شکل اجتناب‌ناپذیری، ارزشی است.

شناخت قانون جاذبه زمین در فیزیک ← عقل نظری

در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم ← عقل انتقادی

افتراق رویکرد فارابی با رویکرد ابن‌خلدون ← رویکرد فارابی، انتقادی است.

۴۵ ۲ علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز داوری خواهد کرد و راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

در مدینه فاسقه، با آن‌که مردم علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند، اما از آن‌ها بهره نمی‌گیرند. در مدینه ضاله، نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند و آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

۴۶ ۱ اساس و ملاک تقسیم‌بندی جوامع ← علم، اندیشه،

فرهنگ، رفتار

نوع مطالعه واقعیت‌های اجتماعی ← علت بایی

علوم اجتماعی ← علم مدنی

مدینه فاضله ← جامعه آرمانی

۳۲ ۲ بررسی آرایه‌ها:

اسلوب معادله: رنگین‌کلامان / ترک دعوی / خوش‌نما بودن = غنچه / مهر خموشی بر دهان / زبینه بودن
حسن آمیزی: رنگین بودن کلام (درآمیختن دو حس بینایی و شنوایی)

۳۳ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) دلیل طلوع آفتاب از راه ترکستان این است که شنیده غلام برای تو از ترکستان می‌آید. (به طور ضمنی می‌گوید که خورشید خواهان آن است که غلام تو باشد.)
۳) دلیل نمان بودن آب حیات، شرمنده بودنش از توست.
۴) دلیل دو مصراع بودن بیت، اثر خنجر زبان معشوق است.

۳۴ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اسلوب معادله: پایه عزت از افتادگی، بلندی گیرد [همان‌طور که] آفتاب از جبهه‌سای، سرور آفاق شد.
۲) ایهام: بر نمی‌آید: ۱ - طلوع نمی‌کند ۲ - توانایی مقابله ندارد
۳) حسن تعلیل: دلیل بالا رفتن خورشید در آسمان، فروتنی و جبهه‌سای اوست.

۳۵ ۲ بررسی آرایه‌ها:

اسلوب معادله (بیت «ه»): نظرستن، دل فرزانه را روشن می‌کند [همان‌طور که] چشم روزن، غمخانه را تاریک‌تر می‌کند.
حسن تعلیل (بیت «د»): دلیل خمیده شدن قامت عاشقان، جست‌وجوی آبرویشان در کوی معشوق است.

اغراق (بیت «الف»): ادعای نازکی میان (کمر) معشوق
ایهام (بیت «ب»): غریب: ۱ - شگفت‌آور ۲ - ناآشنا
ایهام تناسب (بیت «ج»): پشت: ۱ - کمر (معنی درست) ۲ - از جهت‌ها (معنی نادرست / متناسب با بالا) / بالا: ۱ - مقابل پایین (معنی درست) ۲ - قد (معنی نادرست / متناسب با قد)

۳۶ ۲ مفهوم گزینه (۲): تقابل عشق و عقل

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناتوانی عقل در مقابل عشق

۳۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عشق، موجب کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) لزوم حفظ عزت‌نفس / حتی‌کیما هم ارزش آن را ندارد که انسان شرمنده احسان و منت کسی شود.
۲) توصیه به ترک کینه
۴) بی‌نیازی عاشق / حفظ عزت‌نفس

۳۸ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): بلاکشی عاشق و

خرسندی عاشق به بلای عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیف رنج عاشقی
۳) هشدار نسبت به سهل‌گرفتن کار عاشقی
۴) توصیه به توبه

۳۹ ۱ مفهوم گزینه (۱): مفاخره و بالیدن شاعر به سخن خود /

ارزشمندی سخن نیکو / ازلی بودن عشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌توجهی عاشقان واقعی به هر چیزی جز معشوق / برتری معشوق بر لذت‌های بهشتی

۴۰ ۳ مفهوم گزینه (۳): نکوهش سرکشی و نافرمانی نفس

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و وجود انسان

۵۴ ۲ پیامد مطالعه هر فرهنگ از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند

← امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.
علت پیوند دانش و ارزش ← غلبه رویکرد تفسیری و به حاشیه رفتن
رویکرد تبیینی و گشودن راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی
پیامد جهانی شدن و توسعه ارتباطات ← در هم آمیختن فرهنگ‌ها و تغییر
شدید هویت‌ها

۵۵ ۱ جامعه‌شناسان پسامدرن ← رقیب رویکرد انتقادی

عدالت ← تنها با آگاهی، اراده و عمل مردم در زندگی اجتماعی اجرا و
محقق می‌شود.

تأکید بر کارکردهای قشربندی ← \triangle حوزه رقابت (طرفداران قشربندی
اجتماعی)

پیدایش سیاست هویت ← باز شدن جعبه پاندورا

۵۶ ۴ نظام جمهوری اسلامی ← با جهان اسلام و فرهنگ اسلام
سازگاری دارد.

نظام سیاسی لیبرال دموکراسی ← با فرهنگ غرب سازگاری دارد.
رویکردی که از درون رویکرد تفسیری شکل می‌گیرد، معتقد است که سرگذشت
دانش همانند سرگذشت قدرت و ثروت، تاریخ سرکوب انسان بوده است.
پیامد حذف مالکیت خصوصی از دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی ← دیگر
طبقه پایین نخواهیم داشت، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.
علت افزایش تنازع و درگیری در همه عرصه‌های اجتماعی در دوران پسامدرن
← شکل‌گیری سیاست هویت

۵۷ ۱ در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید
وجود نداشت.

در نظام سیاسی لیبرال دموکراسی فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و
نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.
جامعه‌شناسی انتقادی نظام آپارتاید را تقبیح می‌کند.
در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند.
درون بسیاری از جوامع صنعتی، تقسیم‌بندی‌های قومی و زبانی وجود دارد.

۵۸ ۳ رویکرد تفسیری به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه
معانی و تدابیر سیاسی را در قلمرو آرمانی دارد.

رویکرد انتقادی همانند رویکرد تفسیری، معتقد است تمام معانی و ارزش‌ها
ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست.
رویکرد تبیینی با تمرکز بر مطالعه پدیده‌های صرفاً مادی و محسوس،
ارزش‌ها را که تماماً مادی نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند.

۵۹ ۲ افتراق رویکرد عدالت اجتماعی با طرفداران قشربندی و مخالفان
قشربندی ← نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

اشتراک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی ← آگاهی نسبت به پیروی
افتراق جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسی تفسیری ← گاهی جهان اجتماعی
و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را به
زیر سلطه درمی‌آورند - پیشگیری از سلطه ساختارهای سرکوبگر
اشتراک جنبش زیست‌محیطی و جنبش اقلیت‌های قومی و مذهبی ←
ساخت هویت خاص

۴۷ ۲ رویکرد انتقادی ← قلمرو آرمانی و واقعی

رویکرد تبیینی ← قلمرو واقعی

رویکرد تفسیری ← قلمرو آرمانی

سرگذشت دانش در رویکرد نسبی‌گرایان ← همانند سرگذشت قدرت و ثروت
بوده است.

علم فقه، نقش مهمی در ایران در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و
خارجی داشته است.

۴۸ ۳ علت «علوم اجتماعی جهان اسلام، تفسیر را در تقابل با تبیین

نمی‌داند» ← دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کند.

پیامد «به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی و نژادی» ← شکل‌گیری امت اسلامی

علت «از بین رفتن فرصت گفت‌وگو» ← تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

۴۹ ۲ مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان ^{پیامد} ← دست

شستن از داوری علمی ارزش‌های اجتماعی

پیوند دانش و ارزش ^{پیامد} ← به حاشیه رفتن تبیین و بازگشت دعاوی
انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی

شکل‌گیری متافیزیک ^{پیامد} ← عقل نظری

۵۰ ۳ رویکرد تبیینی ارزش‌ها را قابل مطالعه علمی

نمی‌داند ^{علت} ← معناداری و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت

جهانی شدن و توسعه ارتباطات ^{علت} ← در هم آمیختن فرهنگ‌ها

مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران ^{علت} ←

شکل‌گیری دو انقلاب اجتماعی

۵۱ ۴ مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت است ← طه عبدالرحمن

از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی سخن گفته است
← میرزای نائینی

با توجه به دو انقلابی که طی یک قرن در ایران واقع شد، مقاله‌ای با عنوان
«چرا ایران کشوری انقلابی است؟» نوشت ← نیکی کدی

در رابطه با تعارفات ایرانیان پژوهش انجام داد ← سوفیا کوتلاکی

۵۲ ۱ عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر

ثروت، عدالت برقرار خواهد شد ← مدل کمونیستی و حوزه برابری

تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود ← جامعه‌شناسی انتقادی
تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد
← مدل تکثرگرا

با ابزار اعمال قدرت اقلیتی و ارزش اجتماعی دانش مرتبط است ← منبع سازمان

۵۳ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ج) رویکرد دیگری که از درون رویکرد تفسیری شکل می‌گیرد، معتقد است
که علم سلطه‌گری می‌کند و دیگر جهان‌شمول نیست.

د) مخالفین قشربندی معتقدند که قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده و
تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان‌هاست.

دیگری اگر چه شر دانسته می‌شود. ولی امکان اصلاح او وجود

دارد ← مدل همانندسازی

برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی به نام سیبویه و مهم‌ترین حکمای جهان اسلام فارابی و ابن‌سینا هستند ← الگوی تعارف

هیچ‌گونه حقیقت و فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد ← رویکرد انتقادی
بین ابزار اعمال قدرت افناعی با ارزش اجتماعی دانش همبستگی وجود دارد
← سازمان

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۶۸-۶۱):

۶۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: یا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ: ای انسان، ای آدمی / ما:

چه چیزی، چه چیز / عَزَّ: مغرور ساخته است / الْكَرِيمُ: بزرگوار، بخشنده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «هان» اضافی است، بخشنده (← بزرگوار)، فریفته است (← مغرور ساخته است)

(۳) چیزی ... نفریفت (← چه چیزی ... مغرور ساخته است)

(۴) «هان» اضافی است، خدا (← پروردگار)، مغرور می‌کند (← مغرور ساخته است)

۶۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: لِمَ (= لِمَاذَا) برای چه، چرا / تَقْوَمُ بِـ:

می‌پردازی به، مبادرت می‌کنی به، اقدام می‌کنی به / غَرَسَ: کاشتن / فَسَائِلُ

الْجَوْزُ: نهال‌های گردو / وَ: درحالی که، حال آن‌که (واو حالیه است) / أَنْتَ تَعْلَمُ

علماً: تو حقیقتاً (به راستی) می‌دانی / بَأَنَّكَ: به این‌که تو / قَدْ لَا تَرَى: شاید

نیینی / اِثْمَارُ: میوه دادن

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) فعل «تَقْوَمُ بِـ» در ترجمه نیامده است، «علماً» مفعول مطلق تأکیدی فعل

«تَعْلَمُ» است و باید قبل آن و برای تأکیدش ترجمه شود: تو بی‌شک می‌دانی،

«نمی‌توانی» معادلی ندارد، ضمناً «قَدْ» قبل از فعل مضارع «لَا تَرَى» ترجمه

نشده است.

(۳) «برای که = لِمَنْ!» «خوب» معادلی ندارد، «علماً» مفعول مطلق تأکیدی

است، «اِثْمَارُ: میوه دادن» (میوه‌ها = اِثْمَارُ، جمع ثَمَرًا)

(۴) «علماً» مفعول مطلق تأکیدی و در ترجمه لحاظ نشده است، «نتوانی»

معادلی ندارد، «میوه‌ها = اِثْمَارُ» (اِثْمَارُ معنای «میوه دادن» دارد)

۶۳ ۲ ترجمه کلمات مهم: لَا تُكثِرُوا مِن: زیاده‌روی نکنید در /

استخدام: استعمال، به کارگیری / الْأَسْمِدَةُ: (جمع مَكْسَرِ السَّمَاد) کودها /

و این: اگر چه / لَا بُدَّ مِنْهَا: گریزی از آن نیست / لَتَقْوِيَةَ التَّرَابِ: برای تقویت خاک /

زِيَادَةُ الْإِنْتَاجِ: افزایش تولید

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الْأَسْمِدَةُ» جمع است نه مفرد: کودها، «به مقدار» معادلی ندارد، «نیاز

باشد» ترجمه نادرستی از «لَا بُدَّ مِنْهَا» است.

(۳) «خاک قوی و تولید زیاد» ترجمه نادرستی هستند.

(۴) «نباید زیاده‌روی کرد» ترجمه درستی از فعل «لَا تُكثِرُوا» نیست (عدم توجه

به صیغه فعل)، «الْأَسْمِدَةُ» جمع است: کودها، «اِنتَاجِ: تولید»

۶۴ ۲ ترجمه کلمات مهم: رُبَّنَا الَّذِي: پروردگار ما کسی است که /

يُعِينُ: یاری می‌رساند، کمک می‌کند / مَن اسْتَعَانَهُ: به کسی که از او طلب یاری

کند / هُوَ مُجِيبُ دَعَوَاتِ الْمُضْطَرِّينَ: او اجابت‌کننده دعاهای بیچارگان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الَّذِي» که نقش خبر دارد ترجمه نشده است، «هر» معادلی ندارد،

«نیازمند یاری باشد» ترجمه کاملاً نادرستی است.

(۳) «الَّذِي» ترجمه نشده است، «اوست» ترجمه درستی نیست.

(۴) «مَن» چون بعدش فعل مفرد آمده است، باید مفرد ترجمه شود نه جمع: به

کسی که ... ، «دَعَوَاتِ» جمع است نه مفرد: دعاها.

۷۰ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: هر کس از چیزی ناامید شود، از آن بی‌نیاز می‌شود. (غیر مرتبط)
 (۲) ترجمه: ناگزیر در پی هر شیئی، شیئی دیگر هست. (شب پایان دارد) (مرتبط)
 (۳) ترجمه: هیچ زندگی‌ای به همراه ناامیدی نیست. (مرتبط)
 (۴) ترجمه: هیچ بلایی همانند قطع شدن امید نیست. (مرتبط)

۷۱ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «نمی‌توانیم از متن نتیجه بگیریم»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: ناراحتی جزئی از زندگی است، اما نباید به آن اجازه دهیم که سرنوشتمان را کاملاً تغییر دهد. (✗)
 (۲) ترجمه: همین از ناراحتی کافی است (که به آن بها ندهیم) که هیچ سودی نمی‌رساند. (✗)
 (۳) ترجمه: ناامیدی، آخرین تلاش پیش از موفقیت است. (✓)
 (۴) ترجمه: گشایش پس از حالت بحرانی می‌آید، پس نباید خودمان را در معرض غرق شدن قرار دهیم. (✗)

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۷۲ و ۷۳):

۷۲ ۲ «الإنسان» معرفه به «ال» است.

۷۳ ۱ فاعله «رجاء» ← مفعوله «رجاء»

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۸۰ - ۷۴):

۷۴ ۴ «استغفار» مصدر باب «إشتغال» است ← إشتغافراً

۷۵ ۳ ترجمه عبارت سؤال: «کدام گزینه دربارهٔ لباس کهنه»
 صحیح است؟

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) میوه‌ای مقوی که به مناطق گرمسیر اختصاص دارد.
 (۲) تکه‌ای از نان که به شکل دایره است.
 (۳) لباسی که کهنه است.
 (۴) آن چه در ادارهٔ پست وجود دارد و آن برای فرستادن نامه‌ها ضروری است.

۷۶ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «هیچ چیز شایسته‌تر به زندانی شدن

از زبان نیست!»؛ گزینه‌ای که مناسب مفهوم عبارت نیست را مشخص کن:

گزینهٔ (۴) به ضرورت سخن گفتن در هنگامش تأکید دارد. اما سایر گزینه‌ها به آسیب‌زایی زبان و شایستگی آن به بند در آمدن اشاره دارند.

۷۷ ۳ چون ضمیر «ها» مؤنث است و به «الامتحانات» برمی‌گردد و

این کلمه مستثنی‌منه و جمع سالم است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «أنواع، نفود، الزوار» همگی جمع مکسر و مستثنی‌منه هستند.

۷۸ ۱ «شیء» در این گزینه مستثنی‌منه است. در سایر گزینه‌ها

مستثنی‌منه نیامده است.

۷۹ ۱ ترجمه عبارت سؤال: «مادر، کاملاً برای تربیت فرزندانش

تلاش می‌کند.» «اجتهاداً» مفعول مطلق نوعی است و نوع و چگونگی رخ دادن فعل را بیان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفعول مطلق تأکیدی (۳) حال

(۴) «إنّ»

۶۵ ۳ ترجمه کلمات مهم: هُنَاكَ سمكة: ماهی‌ای وجود دارد / في إفريقيا: در آفریقا / تَحْتِي: زیر / الطَّيْن: گِل / تعيُّش: زندگی می‌کند / هُنَاكَ: آن‌جا / سنَةٌ كاملةٌ: یک سال کامل /

من دون: بدون

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَحْتِ: زیر»، «نیاز» معادلی ندارد، «ماء، طعام و هواء» نکره هستند و باید نکره ترجمه شوند!
 (۲) «نوعی» معادل ندارد، «خود را مخفی می‌کنند» ترجمه نادرستی است، «می‌تواند» اضافه است، «هیچ» معادل ندارد.
 (۴) «هُنَاكَ» در این ساختار معنای «آن‌جا» نمی‌دهد و معنای «وجود دارد» می‌دهد، «خود را ...» نادرست است. (خود را پنهان می‌کند = تَخْفِي نَفْسَهَا)، «ماء، طعام و هواء» باید نکره ترجمه شوند.

۶۶ ۱ «كُلُّ يَوْمٍ» متعلق به «أكل» است نه فعل «يَنْصَحُ»، ضمیر

«شان» در «بیماران‌شان» اضافی است.

۶۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ضمیر «ه» در «دنیاه» ترجمه نشده است، «بغتهً: ناگهان» نه «به‌زودی»!
 (۲) تعبیر «ما لك ... : تو را چه شده است» نادرست ترجمه شده است.
 (۴) «أَنْ تُظْلَمَ: که مورد ستم واقع شوی» این فعل مجهول است.

۶۸ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) جلیس ← مجلس، إِنْ ← و إِنْ
 (۳) عليك القيام ← قَم، والدي ← والد، أصبحت ← كنت
 (۴) تقوم ← قَم، جلیس ← مجلس، إِنْ أصبحت ← و إِنْ كنت
 ■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۷۳ - ۶۹):

گفته می‌شود که ناامیدی، احساسی که انسان بعد از تکرار مراحل شکست (بی‌نتیجه، ناموفق) از تجربه‌ها و کمی دستاوردها در زندگی‌اش به آن دچار می‌شود، ازین رو خوشبختی‌اش را از دست می‌دهد؛ بلکه (ورای آن) امیدش را (نیز) از دست می‌دهد. برخی از ما گاهی به گونه‌ای عادت به ناراحتی می‌کنند که جزئی از آن‌ها می‌شود و (آن‌ها نیز) جزئی از آن (ناراحتی) می‌شوند و گاهی چشم انسان، فقط برخی رنگ‌ها را می‌بیند و توانایی این‌که بقیه‌شان را ببیند، از دست می‌دهد. گویی او فراموش کرده است که ثروتمندان، فقیر می‌شوند و فقرا تبدیل به ثروتمند می‌شوند و ضعیفان دیروز، قدرتمندان امروزند؛ پس هیچ ناراحتی‌ای ادامه‌دار نیست و هیچ خوشحالی‌ای دوام ندارد.

۶۹ ۱ ترجمه عبارت سؤال: «ناامید را برای ما توصیف کن؛ کسی

است که»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: برای آرزوهایش تلاش نمی‌کند. (✓)
 (۲) ترجمه: خوشبین نبوده است. (✗)
 (۳) ترجمه: از ناراحتی ما را برحذر می‌دارد. (✗)
 (۴) ترجمه: رنگ‌های مختلف را تشخیص نمی‌دهد. (✗)

۸۰ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) هر چند ضمیرهای مخاطب به کار رفته‌اند، اما اسلوب ندا نداریم. ضمیرها منادا نمی‌شوند.
- (۲) «یتوبون» به عنوان فعل غایب نشان می‌دهد که مبتدا (-قوم) و خبر (-یتوبون) داریم.
- (۳) فعل ماضی «حافظوا»: نگهداری (-محافظت) کردند، نشان می‌دهد که منادا نداریم، اسم «ال» دار هرگز بدون حرف ندا نمی‌آید.
- (۴) ترجمه: ای پوشاننده هر دارای عیبی، در روز رستاخیز آبرویمان را حفظ کن.

تاریخ

۸۱ ۲ بررسی عبارت‌ها:

- وقوع قیام‌های مستقل مردمی ← داخلی
- بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ ← داخلی
- تولید انبوه کالا پس از انقلاب صنعتی ← خارجی
- اهمیت یافتن نفت در مبادلات جهانی ← خارجی
- وقوع انقلاب کمونیستی در روسیه ← خارجی

۸۲ ۳

آیرون ساید، فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، به جست‌وجو در میان نیروهای قزاق پرداخت و به کمک سید ضیاءالدین طباطبایی که از سیاستمداران وابسته به انگلستان بود، رضاخان را برای انجام کودتا مناسب تشخیص داد.

۸۳ ۱

رضا شاه از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ در سمت وزارت جنگ، با دسیسه‌چینی و حمایت انگلستان، موقعیت خود را تثبیت کرد.

۸۴ ۳

در آستانه جنگ جهانی دوم، هیتلر نظام تک‌حزبی را در کشور برقرار کرد. موسولینی نیز با از بین بردن احزاب رقیب، قدرت را یکپارچه کرد. استالین (دبیر کل حزب کمونیست) رقیب قدرتمند خود را از سر راه برداشت و بلشویک‌های قدیمی و کسانی را که در برابرش مقاومت می‌کردند را به مرگ محکوم کرد.

۸۵ ۴

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) هیتلر قرارداد ورسای را لغو کرد.
ج) پس از موفقیت نازی‌ها در انتخابات مجلس، هیتلر با حمایت صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار و افسران ارتش، صدراعظم آلمان شد.
نکته: نظام سیاسی حاکم بر آلمان مقارن با به قدرت رسیدن هیتلر، از نوع جمهوری بود.

۸۶ ۴

یکی از تحولات مهم جهان بعد از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود. پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت و سرانجام، کمونیست‌ها به رهبری مائو و با پشتیبانی شوروی پیروز شده و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

۸۷ ۴

در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، محمدرضا شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود و احزاب و مطبوعات به صورت گسترده فعالیت داشتند.

۸۸ ۲

مطبوعات ایران نقش مؤثری در اعتراض به قرارداد نفت جنوب و حمایت از طرح ملی شدن صنعت نفت داشتند.

۸۹ ۴

کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ (سیاه) ← آیرون ساید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمد شاه قاجار چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان برای حفظ سلطنت ضروری است.
کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ← طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و ژنرال شوارتسکف محمدرضا شاه را که در پذیرش کودتا تردید داشت، متقاعد کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پس از کودتای سیاه، سید ضیاءالدین طباطبایی به نخست‌وزیری منصوب شد.
- (۲) تغییر سلطنت از قاجار به پهلوی سال‌ها بعد از کودتای سیاه به انجام رسید.
- (۳) اجرای کودتای ۱۳۳۲ توسط واحدهایی از ارتش صورت گرفت.

جغرافیا

۴ ۱۰۱

جمع	رودبار	افشاریه	قاسم‌آباد	شهرک	خرم‌دشت	دستگرد	طول مسیر
۴۹	۸	۱۵	۱۶	۷	۳	۰	دستگرد
۳۷	۵	۱۲	۱۳	۴	۰	۳	خرم‌دشت
۴۰	۹	۱۱	۹	۰	۴	۷	شهرک
۴۹	۹	۲	۰	۹	۱۳	۱۶	قاسم‌آباد
۴۷	۷	۰	۲	۱۱	۱۲	۱۵	افشاریه
۳۸	۰	۷	۹	۹	۵	۸	رودبار

جمع	رودبار	افشاریه	قاسم‌آباد	شهرک	خرم‌دشت	دستگرد	نقاط دستیابی
۹	۱	۲	۳	۲	۱	۰	دستگرد
۷	۱	۲	۲	۱	۰	۱	خرم‌دشت
۸	۲	۲	۱	۰	۱	۲	شهرک
۹	۲	۱	۰	۱	۲	۳	قاسم‌آباد
۸	۱	۰	۱	۲	۲	۲	افشاریه
۷	۰	۱	۲	۲	۱	۱	رودبار

خرم‌دشت با کم‌ترین طول مسیر و کم‌ترین تعداد نقاط بر سر راه، نسبت به سایر نواحی، دسترسی مطلوب‌تری دارد. نقاطی که در یک شبکه دسترسی مطلوب‌تری دارند، علاوه بر برنامه‌ریزی حمل و نقل در مطالعات مکان‌یابی نیز مورد توجه قرار می‌گیرند برای مثال در مکان‌یابی برای احداث یک فروشگاه و ...

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خرم‌دشت نسبت به سایر نواحی دسترسی مطلوب‌تری دارد.

(۲) طول مسیر خرم‌دشت به افشاریه $\leftarrow ۱۲$ / طول مسیر دستگرد به افشاریه $\leftarrow ۱۵$
(۳) تراکم رفت و آمد و تأخیر زمانی در مسیرهایی که تعداد نقاط بیشتری در مسیر دارند، بیشتر است: رودبار $\leftarrow ۷$ / قاسم‌آباد $\leftarrow ۹$

$$۱۵۰ = \frac{\Delta}{X} \times ۱۰۰ \Rightarrow ۱۵۰ = \frac{\Delta \cdot ۱۰۰}{X} \Rightarrow ۱۵۰ \cdot X = \Delta \cdot ۱۰۰ \Rightarrow X = \frac{\Delta \cdot ۱۰۰}{۱۵۰} \quad \text{۳} \quad ۱۰۲$$

(الف) اتوبوس‌های برقی هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است.

(ب) دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرهاست.

(ج) مترو، تراموا و مونوریل آلاینده‌ی کم‌تری دارند و تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کنند و ترافیک ندارند.

(۲) ترافیک، آلودگی هوا و افزایش بیماری‌های تنفسی، آلودگی

صوتی ناشی از سر و صدای خودروها و موتورسیکلت‌ها و آلودگی منظر ناشی از خودروهای فرسوده، مشکل کمبود پارکینگ و هزینه‌ی احداث بزرگراه‌ها و خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل عمومی شهری از مهم‌ترین مشکلات حمل و نقل شهری به شمار می‌روند.

مدیریت حمل و نقل شهری برعهده‌ی شهرداری‌هاست.

(۲) حمل و نقل پایدار یعنی حمل و نقلی که در آن نیازهای

مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه‌ی همه‌ی مردم، ایمنی آن‌ها و سلامت محیط زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده‌ی آن در نظر گرفته شود.

۹۰ ۲ به دنبال جنایت رژیم پهلوی در حمله به مدرسه فیضیه قم و

مدرسه طالبیه تبریز، امام طی اعلامیه‌ای، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در برابر ظلم حکومت را حرام دانستند.

۹۱ ۴ محمدرضا شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان

در مقابل دانشگاه تهران، ارتشبد غلامرضا اژه‌اری را جانشین شریف‌امامی کرد تا وی با برقراری حکومت نظامی از سرعت حرکت انقلاب بکاهد.

۹۲ ۴ بررسی عبارت‌ها:

الف) شهریور ۱۳۵۷ (ب) مهر ۱۳۵۷

ج) مرداد ۱۳۵۷

۹۳ ۲ آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان سومین رئیس‌جمهور ایران از فاصله‌ی

مهر ۱۳۶۰ تا خرداد ۱۳۶۸ در این منصب باقی ماند.

بررسی عبارت‌ها:

– برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری \leftarrow آذر ۱۳۶۱

– حمله نظامی آمریکا به طیس \leftarrow اردیبهشت ۱۳۵۹

– بازگشایی دانشگاه‌ها \leftarrow مهر ۱۳۶۲

– آزادسازی خرمشهر \leftarrow خرداد ۱۳۶۱

– صدور قطعنامه ۵۹۸ \leftarrow تیر ۱۳۶۷

– بازگشت آزادگان به کشور \leftarrow ۱۳۶۹

۹۴ ۳ با تدوین و تصویب قانون اساسی، زمینه برای برگزاری انتخابات

ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و تشکیل دولت دائم فراهم آمد.

۹۵ ۴ پس از شهادت رئیس‌جمهور رجایی، مجلس شورای اسلامی

آیت‌الله مهدوی کنی را به ریاست موقت هیئت دولت برگزید تا در اداره امور کشور و جنگ وقفه‌ای به وجود نیاید.

۹۶ ۴ شورای امنیت چند روز پس از شروع جنگ ایران و عراق، با صدور

قطعنامه‌ای، بدون آن‌که تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.

۹۷ ۴ پس از عزل بنی‌صدر از مقام ریاست جمهوری، امام خمینی (ره) به

عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کرد. پس از آن زندگان ایرانی در عملیاتی برق‌آسا، آبادان را از محاصره نیروهای متجاوز صدام نجات دادند.

۹۸ ۲ امام خمینی (ره) در ابتدای جنگ به صراحت اعلام کردند: «ما

براساس اعتقاد و باور دینی خود اجازه نداریم به کشور دیگری تعدی کنیم و میل داریم در همه جای دنیا صلح و صفا باشد اما اگر کشوری به ما تعدی کرد، توئی دهنش می‌زنیم.»

۹۹ ۱ همه عبارت‌های داده‌شده صحیح هستند.

۱۰۰ ۱ محمدعلی رجایی در جریان بمب‌گذاری دفتر نخست‌وزیری

توسط سازمان مجاهدین خلق (منافقین) به شهادت رسید. این گروه توسط تعدادی از اعضای نهضت آزادی و پس از قیام ۱۵ خرداد تشکیل شد. این گروه در آغاز شکل‌گیری، تفکر اسلامی داشتند اما به مرور دچار انحراف فکری شدند.

۱۰۶ | ۳ بررسی عبارتهای نادرست:

د) نمایش وضعیت آب و هوایی مکانها و جهت‌های جغرافیایی و قبله از جمله قابلیت‌های نرم‌افزارها و گیرنده‌های جی‌پی‌اس (موقعیت‌یاب جهانی) است. تعیین حریم فعالیت‌های انسانی مربوط به تصاویر ماهواره‌ای است.

ه) بخشی از این سامانه از سال ۱۹۸۰م، به طور رایگان در اختیار عموم مردم جهان قرار گرفته است.

$$۱۰۷ | ۴ \text{ اختلاف درجه } ۱۲^{\circ} = ۴۰^{\circ} + ۸۰^{\circ}$$

$$\text{اختلاف ساعت } ۸ = ۱۵^{\circ} \div ۱۲^{\circ}$$

اختلاف ساعت دو شهر = ۸ ساعت

به علت حرکت غرب به شرق زمین، ساکنان شهر «الف» طلوع خورشید را زودتر مشاهده کرده و در نتیجه ساعت آن‌ها جلوتر است: $۲۲ = ۱۴ + ۸$

$$۱۰۸ | ۱ \quad ۲۰ \times ۱۵ = ۳۰۰ \Rightarrow ۳۰۰ \div ۶۰ = ۵^{\circ}$$

چون تهران در شرق کرمانشاه قرار گرفته و نسبت به کرمانشاه از نصف‌النهار مبدأ دورتر است، پس طول جغرافیایی آن بیشتر است: $۵۱^{\circ} = ۴۶^{\circ} + ۵^{\circ}$

۱۰۹ | ۴ با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها، برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشکسالی در کشور ما بیش از دیگر حوادث رخ می‌دهند.

۱۱۰ | ۳ ایران در مرکز کمربند زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد؛ یعنی جایی که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت، علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

۱۱۱ | ۴ در زمین‌لرزه‌ها جابه‌جایی زمین براساس شدت و بزرگی اندازه‌گیری می‌شود. برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه (شدت)، از مقیاس مرکالی و برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی)، از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود. کارشناسان شدت زمین‌لرزه را با بازدیدهای میدانی از محل زمین‌لرزه و بزرگای آن را با دستگاه لرزه‌نگار اندازه‌گیری می‌کنند.

۱۱۲ | ۳ هر چه شکل حوضه، گردتر باشد، سیل خیزتر است. در حوضه‌های گرد، مدت زمان کم‌تری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند.

در حوضه‌های کشیده، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

۱۱۳ | ۳ نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد بلکه موجب کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود. بارش‌هایی که شدت آن‌ها کم‌تر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دامنه‌ها و وقوع زمین‌لغزش‌ها دارند.

۱۱۴ | ۳ در روش‌های سازه‌ای، قبل از وقوع سیل، شدت جریان آن براساس روش‌های هیدرولوژی محاسبه و تخمین زده می‌شود. سپس با به کارگیری روش‌های مهندسی و احداث سازه‌های مناسب، نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می‌شود.

۱۱۵ | ۴ مخاطره ← هرگونه عامل محیطی که سلامتی و حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید کند یا به اموال و دارایی‌های انسان‌ها خسارت وارد آورد.

بحران ← پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد یا جامعه می‌انجامد.

۱۱۶ | ۱ همه عبارت‌های داده‌شده از جمله راهکارهای مدیریت خشکسالی می‌باشند.

۱۱۷ | ۱ در چند دهه اخیر، خسارت‌های ناشی از سیلاب‌هایی که در کشور ما به وقوع پیوسته همواره رو به افزایش بوده است. دلیل اصلی آن نیز توسعه سکونتگاه‌ها و تغییر کاربری اراضی و ساخت و سازها در حریم سیل‌گیر رودخانه‌ها و فعالیت‌های نابخردانه انسانی مانند از بین بردن پوشش گیاهی بوده است.

۱۱۸ | ۲ یکی از اقداماتی که بعد از وقوع زمین‌لغزش باید صورت گیرد، ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی به منظور کاهش نفوذپذیری آن است. در صورت اصلاح و مرمت شبکه زهکشی سطح لغزش، آب باران کم‌تر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.

۱۱۹ | ۲ سنجنده‌های ماهواره‌ای طیف‌های مختلف بازتاب‌شده از سطح زمین را به صورت رقومی دریافت و ثبت می‌کنند. سپس، این داده‌های رقومی به ایستگاه‌های زمینی مانند گیرنده‌های موجود در سازمان فضایی ایران، ارسال می‌شود. در مرحله بعد، نرم‌افزارهای رایانه‌ای پیشرفته داده‌های رقومی دریافت‌شده را تحلیل و به تصاویر مورد نیاز تبدیل می‌کنند.

۱۲۰ | ۱ از بین بردن پوشش گیاهی، بونه‌کنی یا چرای بی‌رویه دام‌ها در حوضه آبخیز موجب تشدید سیل می‌شود؛ زیرا با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد و در نتیجه، سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود.

فلسفه

۱۲۱ | ۲

عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و ... عقل نظری نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید ظالم باشد، بحث می‌کند، عقل عملی نامیده می‌شود. بر همین اساس، می‌توان گفت این‌که «انسان چیست؟» (ماهیت انسان)، «کمال و سعادت انسان در چیست و راه‌های رسیدن به این سعادت چگونه است؟» و «آیا بین نفس و بدن انسان رابطه‌ای هست؟» بخشی از ادراکات عقل نظری است. البته این‌که «باید این کار را انجام دهیم تا به سعادت برسیم» مربوط به ادراک عقل عملی است.

«آیا بین نفس و بدن انسان رابطه‌ای هست؟»

۱۲۲ | ۴

فیلسوفان الهی معتقدند که روح هر انسانی می‌تواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد. یعنی انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال، هم‌چون فرشتگان، بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از نظر هراکلیتوس، همان‌طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه‌های انسان است و آن‌چه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند، جهان و اشیا نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند.

(۲) فیلسوفان الهی می‌گویند علم موجودات عالم عقول یا مجردات، یعنی موجودات مجرد از ماده و جسم، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه این موجودات (فرشتگان) حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

(۳) توانایی افراد در تعقل و استدلال متفاوت است؛ برخی از انسان‌ها قدرت استدلال قوی‌تری دارند و برخی، قدرت استدلال آن‌ها ضعیف‌تر است. اما همه می‌توانند با تربیت و تمرین به درجات خوبی از عقلانیت دست یابند.

۱۲۳ | ۴

دکارت به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد که می‌تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد.

۱۲۴ | ۲

اوگوست کنت، عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت که نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت نیست؛ بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است. بنابر نظر کنت، عقل فقط از طریق علم تجربی می‌تواند به شناخت واقعیت نائل شود. این دیدگاه به تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت و توانایی عقل محدود به امور تجربی و حسی گردید. اثبات اموری مانند ماوراءالطبیعه و حقیقت روحی و معنوی انسان و جهان ناممکن شمرده شد. بدین ترتیب، امروزه عقل در اروپا، به عقل تجربی تقلیل پیدا کرده و رد و اثبات منطقی و عقلی به حوزه ریاضیات محدود شده است.

۱۲۵ | ۳

برخی از جریان‌های فکری در جهان اسلام، در دو شکل به مخالفت با عقل پرداختند:

۱- محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن
۲- مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی
در شکل دوم مخالفت با عقل، همواره کسانی گفته‌اند که دانش فلسفه از یونان وارد جهان اسلام شده و دربر دارنده عقاید کسانی مثل سقراط، افلاطون و ارسطوست و این عقاید با عقاید اسلامی سازگار نیست.

۱۲۶ | ۱

از نظر فیلسوفان مسلمان، ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباه شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده و از گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی رهایی یابیم.

۱۲۷ | ۳

از نظر عموم فیلسوفان مسلمان، ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد. ایمانی که از این پشتوانه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشاند. اما رهبران اولیه کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند و می‌گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند.

۱۲۸ | ۲

سومین مرحله، عقل بالفعل نام دارد. در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار، دانش‌هایی را کسب کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) عقل بالملکه می‌تواند مفاهیم و قضایای بدیهی را درک کند، نه بی‌نیازیت صورت یا تمامی معقولات را.
۳) عقل بالمستفاد مرتبه پرورش یافته و نهایی انسان است.

۱۲۹ | ۳

مسلمانان در فلسفه، دانش فیلسوفان بزرگ یونان را آموختند و با نقد و بررسی آرای آن حکیمان، نظام فلسفی نوینی را سامان بخشیدند که ضمن برخورداری از آرای افلاطون و بیشتر ارسطو، دربر دارنده اندیشه‌های جدیدی بود که تا آن روزگار سابقه نداشت.

۱۳۰ | ۴

از نظر فارابی، انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هموعان خویش زندگی کند. این اولین مبنای وی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی است.

۱۳۱ | ۱

پیامبر می‌تواند با فرشته وحی اتصال دائمی داشته باشد. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست و همین اتصال پیوسته با عالم بالا به پیامبران امکان می‌دهد که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهبری کنند.

۱۳۲ | ۴

از نظر ابن‌سینا، خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشد.

۱۳۹ | ۱ علامه طباطبایی در سال ۱۳۲۵ برای تدریس علوم دینی به قم مهاجرت می‌کند. در ابتدای ورود به قم، به بررسی شرایط علمی و نیازهای فکری و فرهنگی جامعه می‌پردازد و مشاهده می‌کند که:
اولاً: اندیشه‌های جدید و مکتب‌های فلسفی که از اروپا به ایران آمده، به خصوص تفکرات ماتریالیستی و مکتب مارکسیسم، در حال گسترش در جامعه است.

ثانیاً: حوزه‌های علمیه آمادگی لازم برای مواجهه با این افکار و اندیشه‌ها را ندارد و تدریس فلسفه و مباحث فلسفی که می‌تواند زمینه نقد و ارزیابی مکاتب و اندیشه‌های جدید را فراهم کند، رونق ندارد و مورد استقبال مدیران حوزه قرار نمی‌گیرد و در برنامه درسی طلاب جایگاهی ندارد.

۱۴۰ | ۱ کسانی که وارد عرصه تفکر شده و دارای افکار فلسفی هستند، اما هنوز آن افکار فلسفی به خوبی در آن‌ها شکل نگرفته و هنوز نمی‌توانند میان آن افکار و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند. اینان، گاهی براساس افکار خود تصمیم می‌گیرند و گاهی بیرون از آن، اینان در حال رشد و پیشرفت هستند.

۱۳۳ | ۲ از نظر ابن‌سینا، آن چه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی هم چون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

۱۳۴ | ۳ سهروردی، با احیای فلسفه نور و اشراق ایران پیش از باستان و تلفیق آن با عرفان اسلامی، حکمتی نو، به نام حکمت اشراق را پایه‌گذاری کرد. بر همین اساس می‌توان گفت که سهروردی اولین فیلسوف مسلمان محسوب می‌شود که به صورت جدی به سنت تفکر ایران قبل از باستان توجه می‌کند.

۱۳۵ | ۴ حکمت اشراق نوعی بحث از وجود است که تنها به نیروی عقل و ترتیب استدلال اکتفا نمی‌کند بلکه آن را با سیر و سلوک قلبی نیز همراه می‌سازد. فیلسوف اشراقی می‌کوشد آن چه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذائقه دل برساند و آن چه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران برساند. بنابراین حکمت اشراقی نافی فلسفه استدلالی مشایی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) براساس بیانی که شیخ اشراق از «اشراق» دارد، مفهوم «نور» را به جای مفهوم «وجود» وارد فرهنگ فلسفی خود می‌نماید و همه مباحث خود را پیرامون نور و مراتب آن و ظلمت و درجات آن ساماندهی می‌کند.
۳) حکمت اشراق می‌کوشید حکمت استدلالی ابن‌سینا را با چاشنی کشف و شهود قلبی به کمال رساند. فلسفه اشراق تنها به نیروی عقل و ترتیب استدلال اکتفا نمی‌کند بلکه آن را با سیر و سلوک قلبی نیز همراه می‌سازد.

۱۳۶ | ۲ کتاب اسفار اربعه ملاصدرا با الهام از سفر چهارمرحله‌ای عارفان در چهار بخش اصلی تألیف و تنظیم شده است. ملاصدرا، مباحث عمومی فلسفه را در بخش اول کتاب خود قرار داده است. ملاصدرا بعد از مباحث عمومی فلسفه در سفر دوم به مباحث مربوط به توحید و صفات الهی می‌پردازد. وی هم‌چنین بخش سوم کتاب خود را به افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی اختصاص داده است و بخش چهارم کتاب خود را به «علم‌النفس» و مراحل شکل‌گیری آن تا رسیدن به مرحله معاد اختصاص داده است. پس می‌توان گفت که ملاصدرا در اسفار اربعه، دیدگاه عرفا را به صورت فلسفی مطرح می‌کند و اسفار وی در عین برهانی و استدلالی بودن، با سفر چهارمرحله‌ای عارفان مطابقت می‌کند. هم‌چنین نمی‌توان گفت روش و سبک ملاصدرا در بررسی اسفار اربعه، عیناً برگرفته از آرای فیلسوفان گذشته بوده است.

۱۳۷ | ۳ در سفر اول که سفر از خلق به حق است، سالک می‌کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت (کثرت) عبور کند و به حق (وحدت) واصل شود و میان او و خدا حجایی نباشد.

۱۳۸ | ۱ عارفان از دیرباز معتقد بودند که هستی یکی است و یک حقیقت است و کثرت‌های جهان اصالت ندارند. اما ملاصدرا می‌گوید حقیقت، یکی بیش نیست و جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد. (براساس دیدگاه عرفا و نه ملاصدرا، جهان هستی با تمام پدیده‌هایش توهم و خیالی بیش نیست و تنها یک حقیقت در عالم است که دارای وجودی اصیل و واقعی است و ماسوی، همگی نمود و ظهور وجود اویند).